

Procés selectiu, mitjançant un sistema de concurs oposició, per accedir al subgrup A1 de personal funcionari de carrera del Síndic de Greuges (núm. de registre de la convocatòria 02)

Acord del Tribunal de Selecció

En sessió de 19 d'abril de 2024, de conformitat amb les bases de la convocatòria, aquest Tribunal de Selecció ha acordat:

1. Aprovar i publicar les qualificacions de la primera prova (supòsits pràctics).

Contra aquestes qualificacions les persones interessades poden interposar un recurs d'alçada davant la persona titular del Síndic de Greuges, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva publicació.

2. Publicar els supòsits pràctics i el barem de correcció corresponents a la primera prova.
3. Determinar que els candidats que han assolit una puntuació mínima de 30 punts en la primera prova han acreditat els requisits de participació relatius al coneixements d'aquestes llengües i, per tant, estan exemptes de realitzar la prova de coneixements de llengua catalana i/o castellana.
4. Requerir a les persones candidates que han superat la fase d'oposició que presentin en un termini de deu dies hàbils la documentació relativa als mèrits en l'apartat Els meus expedients de l'Espai persones de la seu electrònica del Síndic de Greuges, d'acord amb l'article 8.4 d'aquestes bases.

De conformitat amb les bases específiques de la convocatòria, els acords es publiquen en el [tauler d'anuncis electrònic](#) de la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya. Aquesta publicació es pot consultar al [web de la institució en l'apartat transparència](#).

La secretària

Procés selectiu, mitjançant un sistema de concurs oposició, per accedir al subgrup A1 de personal funcionari de carrera del Síndic de Greuges (núm. de registre de la convocatòria 02)

Lloc de treball de tècnic/a de disseny i comunicació

Qualificacions primera prova (supòsits pràctics)

DNI	NOM I COGNOMS	Exercici 1	Exercici 2	Total
****5665Q	ARNAU CLOTET ARDERIU	13	13	26
****4337F	CARME FERNANDEZ ROMAN	2	15	17
****4006Q	SANDRA GARCIA HERREROS	19	29	48
****5548M	JOFFRE ALEJANDRO MEJIA REINOSO	18	13	31
****4795T	SERGI VIDAL PARIS	18	25	43

Superació fase d'oposició

DNI	NOM I COGNOMS	Punts
****4006Q	SANDRA GARCIA HERREROS	48
****5548M	JOFFRE ALEJANDRO MEJIA REINOSO	31
****4795T	SERGI VIDAL PARIS	43

Subgrup A1. Personal funcionari de carrera Síndic de Greuges.
Convocatòria 02. Lloc de treball de tècnic/a de disseny i comunicació.
Prova 1.

Supòsit pràctic 1. Definició del contingut audiovisual d'un esdeveniment institucional

Context del supòsit

Jornada Nacional dels Consells Assessors Joves

La institució del Síndic de Greuges de Catalunya prepararà a l'octubre de 2024 la Jornada Nacional dels Consells Assessors Joves. Es tracta d'una trobada dels diferents consells d'infància locals a la seu del Síndic amb l'objectiu de compartir les experiències i aprenentatges dels diferents grups de treball.

Els Consells Assessors Joves estan formats íntegrament per joves de 14 i 15 anys, i tenen per finalitat debatre diverses qüestions que afecten actualment els drets dels infants i joves, i sobre les quals les defensories autonòmiques i estatal hi estan treballant. L'objectiu és incorporar la perspectiva dels adolescents a les resolucions i informes que elaboren les diferents defensories en l'àmbit de la infància i la joventut.

Aquesta jornada tindrà lloc el dia 24 d'octubre de 2024, a l'auditori de la seu del Síndic, de 9 a 14 hores del matí.

Durant aquesta jornada es projectaran les conclusions i treball dels cinc consells participants, així com tres ponències d'experts en drets de la infància, i es farà una taula rodona amb la presentació de les conclusions. Hi haurà un acte d'inauguració i un altre de cloenda.

Els objectius de la jornada són:

- 1) Construir un espai de treball entre els diferents consells per facilitar el diàleg i poder compartir experiències.
- 2) Donar elements d'inspiració als participants dels consells.
- 3) Crear materials de comunicació per difondre les activitats dels diferents consells i poder arribar així a més joves (principal).

El Síndic de Greuges de Catalunya

El treball del Síndic de Greuges de Catalunya es construeix amb una base de valors compartits:

Empatia: és la connexió amb una realitat aliena. Ens permet ser capaços d'interpretar emocionalment les persones i de comprendre els seus motius i preocupacions.

Amabilitat: és una pràctica i una actitud que permet acollir i tractar amb atenció i bondat, sense emetre judicis.

Compromís: amb la ciutadania, per a la defensa dels seus drets i llibertats.

Orientació a la millora: optimitzar el temps, millorar processos i donar millors solucions en períodes de temps més curts afavoreix un servei d'excel·lència.

Adaptabilitat: escoltar a les persones per adaptar-se a les seves necessitats i entendre els canvis del context, per tal de donar una resposta a la ciutadania.

Definició de la prova

Creació de l'escaleta tècnica de la producció audiovisual de l'esdeveniment.

Es demana construir l'estructura de l'escaleta tècnica de la part audiovisual de l'esdeveniment.

Sota el supòsit d'aquesta Jornada Nacional dels Consells Assessors Joves, es demana la definició del concepte sobre el qual es construeix l'esdeveniment.

Un cop construïda l'estructura i definit el concepte, s'hauran de definir les diferents peces audiovisuals (gravades o en directe), pantalles de transició, així com els elements sonors de l'acte.

Aquesta successió d'elements audiovisuals hauran de crear una peça global coherent amb els valors de la institució i els objectius de les Jornades.

Part 1. Definició de l'escaleta tècnica per a la producció audiovisual de l'esdeveniment (puntuació màxima: 10 punts)

Definició de l'estructura de l'escaleta tècnica, els seus apartats i el tipus d'informació que ha de contenir.

És el document que ha de descriure el contingut de les diferents pantalles, les transicions entre elles, el so i les seves diferents entrades.

Part 2. Definició del concepte de les jornades (puntuació màxima: 10 punts)

A partir dels objectius de les jornades i alineats amb els valors de la institució, es demana definir el concepte de les jornades, entès com a eix o idea principal.

Aquest concepte ha de ser l'eix de les jornades i tenir un reflex a l'escaleta plantejada i a tots els continguts definits.

Part 3. Definició del contingut de l'escaleta tècnica, incorporant la definició de les diferents peces audiovisuals (gravades o en directe), les pantalles de transició i els diferents elements sonors (puntuació màxima: 10 punts)

A partir del supòsit descrit, es demana fer una proposta del contingut de l'escaleta tècnica que incorpori propostes de peces audiovisuals (tant gravades o realitzades en directe), elements de transició entre les diferents parts, així com els diferents elements sonors i les seves diferents fonts (gravat, directe, etc).

Subgrup A1. Personal funcionari de carrera Síndic de Greuges.
Convocatòria 02. Lloc de treball de tècnic/a de disseny i comunicació.
Prova 1.

Supòsit pràctic 2. Estructuració i jerarquització del contingut tècnic d'un document executiu adreçat als mitjans de comunicació

1. Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els espais públics de joc a Catalunya

El Síndic de Greuges ha realitzat un informe extraordinari sobre els espais públics de joc a Catalunya. Aquest informe tècnic es vol tractar per donar un document executiu als mitjans de comunicació, amb la informació treballada de manera més didàctica i entenedora per arribar al conjunt de la ciutadania.

S'adjunta com a dossier de l'exercici la publicació de l'informe en el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya.

Es demana preparar una proposta de l'estructura del document adreçat als mitjans de comunicació que jerarquitzi els principals missatges i incorpori elements visuals per fer el missatge més entenedor i adreçat a un públic no tècnic.

Es demana:

- Part 1. Identificació dels missatges i elements clau del text
- Part 2. Jerarquització dels missatges i dels elements clau
- Part 3. Proposta d'estructuració visual dels elements

No es demana:

- Reescriure el text o fer un resum

Els objectius d'aquesta proposta són:

- Estructurar la informació per fer arribar els principals missatges de l'informe al conjunt de la ciutadania.
- Reduir l'esforç cognitiu dels usuaris del material mitjançant l'ús de recursos visuals i elements de resum.

Part 1. Identificació dels missatges i elements clau de l'informe (puntuació màxima: 10 punts)

Es demana identificar els missatges i elements clau de l'informe (a títol orientatiu i sense ànim limitatiu, taules, gràfiques, etc.).

Part 2. Jerarquitza els missatges i dels elements claus identificats a la part 1 (puntuació màxima: 10 punts)

A partir dels missatges i elements claus identificats, es demana la construcció d'una jerarquia de missatges i elements claus (a títol orientatiu i sense ànim limitatiu, aquests elements poden ser el titular de primer nivell, el titular de segon nivell, destacats, cos de text, contingut gràfic, etc.).

Part 3. Proposta d'estructuració visual dels elements (puntuació màxima: 10 punts)

A partir del treball de les parts 1 i 2, es demana una representació visual dels elements identificats segons la jerarquia definida.

S'haurà d'estructurar els elements per ajudar a la comprensió del contingut de manera àgil, i reduir així l'esforç cognitiu necessari per a l'assimilació dels conceptes.

Aquesta representació es farà prenent com a referència l'espai del full de respostes i redistribuint l'espai per incorporar els elements jerarquitats.

Important: no s'ha d'incorporar tot el contingut, només fer referència als elements (no cal copiar les frases o textos, només fer referència al tipus de contingut "titular 1").

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VI legislatura

Període intermedi

Número 12

Dimecres, 5 de gener de 2000

S U M A R I

3.	TRAMITACIONS EN CURS		
3.30.	Altres tramitacions		
3.30.04.	Procediments relatius als informes del Síndic de Greuges		
	Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els centres d'acolliment per a infants i adolescents desemparats de Catalunya, any 1999 (Tram. 360-00001/06). Obertura del procediment.	2	
	Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els espais públics de joc a Catalunya, any 1999 (Tram. 360-00002/06). Obertura del procediment.	2	
4.	INFORMACIÓ		
4.80.	Síndic de Greuges		
	Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els centres d'acolliment per a infants i adolescents desemparats de Catalunya, any 1999 (Tram. 360-00001/06).	3	
	1. Presentació	3	
	2. Normativa	4	
	3. Relació de centres d'acolliment visitats	5	
	4. Visita als centres d'acolliment de Catalunya	6	
	– Centre d'Acolliment Els Llimoners, de Barcelona	6	
	– Centre d'Acolliment Vilana, de Barcelona	7	
	– Centre d'Acolliment i Urgències d'Infants, CAUI, de Barcelona	9	
	– Centre d'Acolliment Estrep, de Sant Fruitós de Bages (Barcelona)	10	
	– Centre d'Acolliment Estels, del Masnou (Barcelona)	12	
	– Centre d'Acolliment La Mercè, de Tarragona	14	
	– Centre d'Acolliment Raïmat, de Lleida	15	
	– Centre d'Acolliment Misericòrdia, de Girona	16	
	– Centre d'Emergències El Roure	19	
	– Centre d'emergències Els Lledoners	21	
	5. Valoració i conclusions	22	
	Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els espais públics de joc a Catalunya, any 1999 (Tram. 360-00002/06).	25	
	0. Presentació	25	
	1. Introducció	27	
	2. Consideracions sobre els objectes de l'estudi	28	
	2.1 L'infant i el joc	28	
	2.2 Els espais del joc	29	
	2.3 El risc des d'una perspectiva interaccionista	30	
	3. Objectius de l'Informe	30	
	4. Procediment de treball. Àmbits i límits de l'estudi	31	
	5. Treball de camp	34	
	5.1 determinació de la mostra	34	
	5.2 tècnica de recollida de dades	36	
	5.3 presentació dades obtingudes	36	
	6. Síntesi i conclusions	38	
	6.1 reflexions generals	38	
	6.2 reflexions específiques	39	
	6.3 normativa d'aplicació i comentaris	41	
	7. Referències bibliogràfiques	44	
	8. Annex: Plantilla observacional	45	
	Conclusions	56	

donada als infants i adolescents només es podrà fer si el PEC i el RRI són ben adaptats a les peculiaritats de cada centre i si són presos seriosament per part de tot l'equip educatiu i tècnic.

El Síndic valora que, en conjunt, els Centres d'Acolliment continuen essent un recurs adient dins del nostre sistema de protecció a la infància i sembla constatar un avenç positiu tant pel que fa a les instal·lacions com a l'especialització i professionalitat dels equips humans que hi treballen, a les necessitats actuals dels infants en situació de dificultat social.

El Síndic vol encoratjar el Departament de Justícia a seguir en la línia d'estimular la participació dels infants en els centres, la informació sobre la seva situació i, tant com es pugui, l'adequació dels centres i de la vida quotidiana al model d'una família.

Aquest informe extraordinari sobre els Centres d'Acolliment per a Infants i Adolescents desemparats, constitueix un informe complementari de l'Informe del Síndic de Greuges corresponent a l'any 1998, i es va acabar d'elaborar el mes de setembre del 1999.

Anton Cañellas
Síndic de Greuges

Informe extraordinari del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya sobre els espais públics de joc a Catalunya, any 1999

Tram. 360-00002/06. Reg. 1810

ÍNDIX

- 0. Presentació
- 1. Introducció
- 2. Consideracions sobre els objectes de l'estudi
  - 2.1 L'infant i el joc
  - 2.2 Els espais del joc
  - 2.3 El risc des d'una perspectiva interaccionista
- 3. Objectius de l'Informe
- 4. Procediment de treball. Àmbits i límits de l'estudi
- 5. Treball de camp
  - 5.1 determinació de la mostra
  - 5.2 tècnica de recollida de dades
  - 5.3 presentació dades obtingudes
- 6. Síntesi i conclusions
  - 6.1 reflexions generals
  - 6.2 reflexions específiques
  - 6.3 normativa d'aplicació i comentaris

7. Referències bibliogràfiques

8. Annex: Plantilla observacional

Conclusions

PRESENTACIÓ

El Síndic, en l'Informe presentat al Parlament corresponent a l'any 1998, en la Secció 11, on es fa constar la relació d'Actuacions d'Ofici obertes en aquell any i dins de la Secció d'Infants, (DOGC núm. 380, pàg. 31344) avançava que es presentaria un Informe especial sobre els Parcs Públics.

Una actuació d'ofici sobre els parcs infantils a Catalunya tal com en aquest document la formula el Síndic de Greuges no es pot aturar en l'anàlisi dels elements materials o en l'aspecte de la seguretat de les instal·lacions. El Síndic ja havia rebut alguna queixa relativa a la perillositat de certes instal·lacions per manca d'una senyalització evident i entenedora (queixa núm.1949/97). Però, tot i comprendre aquests aspectes materials calia anar més enllà. D'altra banda, s'ha de dir d'entrada que en aquesta actuació d'ofici ens referim a parcs públics; sense entrar, doncs, a considerar els anomenats centres d'oci familiar de diversió que des de fa un temps proliferen i que responen a una motivació empresarial més que no pas cultural.

Es tracta de veure com se satisfà el dret de l'infant al joc i l'esbarjo que preveu l'article 31 de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, del 20 de novembre de 1989. Aquest article, que té el seu precedent en el principi 7 de la Declaració Universal dels Drets de l'Infant, també de les Nacions Unides, de 1959, no defineix pròpiament el joc, sinó que de fet, només afirma que els Estats han de reconèixer el dret de l'infant al joc i que l'han de promoure. És, per tant, una responsabilitat pública, que alguns han discutit.

Com és sabut, hi ha tres grans textos internacionals que contenen els drets de l'infant: la Declaració de Ginebra de 1924, la citada Declaració de 1959, i la Convenció.

La Declaració de Ginebra, a l'article primer, només diu: «L'infant ha de poder desenvolupar-se d'una manera normal, materialment i espiritualment». La Declaració de 1959 va incloure el dret al joc en el principi 7, el dedicat a l'educació. Diu, en el seu paràgraf tercer: «L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjos, els quals hauran d'estar orientats a les finalitats perseguides per l'educació; la societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret». La Convenció en fa objecte d'un article específic, a part de l'educació, i això resulta interessant. L'esmentat article 31 expressa, potser d'una forma una mica reiterativa:

«1) Els Estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i en les arts. 2) Els Estats membres han de respectar i promoure el dret de l'infant a participar plenament en la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai» (les cursives són nostres).

Ens sembla que el dret al joc és comprès en l'al·ludit principi primer de la Declaració de Ginebra, i encara més si tenim present que aquest primer text prové de la Carta dels Infants que l'associació britànica Save the Children Fund va aprovar el 1922, la qual, per a la seva aplicació, va establir vint-i-vuit clàusules. La clàusula 25a determina: «Totes les escoles posseiran camp de joc, i els infants que no puguin gaudir de l'aire lliure disposaran de terrenys de joc situats a prop on acudir després de les hores de classe. Aquests terrenys de joc no seran simplement uns espais, sinó que forniran als infants possibilitats d'exercicis, de divertiments, de motius d'interès».

Érem a l'època de l'auge de l'educació activa, plasma-da en el programa dels trenta punts de les Escoles Noves. Hi havia una preocupació higienista que Catalunya, com veurem més endavant, va saber recollir.

El principi quart de la Declaració de 1959 ja deia: «L'infant tindrà dret a disposar d'alimentació, habitatge, recreació i serveis mèdics adequats». Però és en el principi setè, segons hem deixat dit -el que fa referència a l'educació- que consagra el dret al joc. No tots els delegats governamentals que contribuïren a la redacció de la declaració de 1959 creien en la necessitat de regular aquest dret. Amb tot i acceptar que és un complement de l'educació, n'hi havia que pensaven que calia deixar el nen i l'escola en llibertat d'orientar aquesta «activitat natural de la infantesa», i no estimaven indispensable assignar-ne una responsabilitat específica a la societat i a les autoritats públiques. Sigui com sigui, aquest paràgraf entrà a formar part del principi setè. Se li atribuï, així, un doble objectiu: completar l'educació de l'infant i facilitar la seva integració social. Al nostre entendre, uns objectius potser massa utilitaris, amb poc sentit de la gratuïtat del joc.

En efecte, potser feia estrany haver de normativitzar una «activitat natural de la infantesa». S'hi endevinava un cert recel.

Aquest recel no va desaparèixer del tot en els debats de la Convenció. Amb tot i que ara el dret al joc ja s'ha independitzat del dret a l'educació, hi ha representants d'alguns països -curiosament, Alemanya i el Japó, que han fet del treball un mite- que tenen dubtes sobre «l'oportunitat de proclamar un dret universal en aquest sentit»; haurien preferit que la qüestió fos abordada dins del context de la disposició relativa a l'explotació laboral de l'infant. És cert que el tema del dret al joc fou introduït en les discussions de la Convenció per països occidentals, com el Canadà i els Estats Units, però el dret al joc no és un luxe.

Ens sembla que una recta interpretació de l'article 31 de la Convenció porta a defensar el dret al joc en la dimensió més gratuïta i pura, sense pedagogismes.

Altrament, la Convenció és un text que ens presenta una visió global de l'infant, i el conjunt dels seus articles és revestit de dues característiques fonamentals: la universalitat i la indivisibilitat. És a dir, que els drets que conté són per a tots els infants, els infants de tot el món, i, a més, que uns drets reforcen els altres, es complementen recíprocament. Així, hi ha situacions que poden impedir lliurar-se al joc, com l'explotació labo-

ral, els maltractaments, la guerra (per més que els infants sàpiguen jugar en qualsevol moment, fins els més tràgics), els infants refugiats. De fet, la Convenció vol que l'infant pugui ser infant quan li toca de ser-ho. Vol que l'infant tingui capacitat de meravellar-se, que tingui aptitud per a la joia, que tingui una disposició per a una harmonia interior, que pugui tenir consciència de la seva relació amb els altres i amb les coses. Tot això pot donar-ho el joc. En canvi, no s'acaba de creure del tot en el joc, en el joc pur. Encara hem de superar aquesta desconfiança. El principi 7 de la Declaració de 1959 deia: «La societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret»; l'article 31 de la Convenció només parla dels Estats, per bé que és tota la societat la que ho ha de sentir. I les Administracions en tots els seus nivells. És alguna cosa que pertoca, en un grau molt elevat, als poders locals.

A Catalunya en tenim un exemple paradigmàtic. Ho reflecteix una publicació modèlica dels anys vint de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, titulada «Els Jardins dels Infants» (abril de 1920). Molts dels seus plantejaments són ben vàlids avui dia. «Els governs -deia- han de vetllar pel bé dels ciutadans cal que es captin, per medi d'una bona instal·lació d'espais lliures, de parcs i de jardins, d'alliberar-los, en quant sigui possible, d'aquells perills que els vénen de l'allunyament excessiu de la natura.» I era realista. Sabia que no es podia resoldre l'escandalosa manca de jardins d'infants en un dia. Per això va començar per instal·lar un jardí d'infants tipus, en el qual es poguessin anar fent ja als assaigs que es creguessin convenients i del qual s'aneessin traient experiències de la realitat de casa nostra. Va seguir com a model l'obra «Grandes villes et systemes de parcs», de Forestier, un nom tan lligat a la ciutat de Barcelona. S'estudiaren els jardins d'infants de les grans ciutats europees i nord-americanes, Londres, Boston, Nova York, Xicago, Harrisburg o Viena. I s'intentà definir el joc: «Ja sigui una recreació i un repòs per a l'esperit fatigat com es creia antigament, deia; ja sigui un resultat de les energies sobrants que té l'infant; ja sigui un seguit d'experiències preparatòries per a la vida; ja sigui un conjunt de rudiments d'activitats de generacions passades que perduren en l'infant per una llei d'atavisme». Però per damunt de tot, conclouia, més enllà de qualsevol teoria, hi ha el fet que els infants juguen i juguen molt i que un dels distintius menys prescindibles de la infància és el joc.

Aquests plantejaments es feien en una època d'or del nostre país. Una obra com aquesta no sorgia per casualitat. Coincidia, en el temps, amb les magnífiques construccions escolars que encara són un orgull de la ciutat de Barcelona (vegeu «Les construccions escolars de Barcelona», Assessoria Tècnica de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, 2ª edició 1922).

El 13 de maig de 1914 s'havia creat l'Institut d'Educació General, ideat per Enric Prat de la Riba. Aquest Institut havia de ser «la fina consciència del nostre poble». La seva finalitat era «la iniciació i el foment d'institucions, costums i actes de coneixements, que tendeixen a millorar o millorin la condició física i moral de les gents que formen el nostre poble». I entraven dins

la competència d'aquesta Institució, entre altres, els objectius següents: a) l'educació física (cura externa, netedat del cos, jocs físics, esports, gimnàstica, etc.); b) l'educació moral; c) la natalitat; d) la puericultura; i e) la disminució de la mortalitat. Hi trobem, doncs, els jocs físics, diferenciats dels esports i la gimnàstica. El febrer de 1922, mort ja Prat de la Riba, es crea la Comissió d'Educació General (vegeu «Comissió d'Educació General», Mancomunitat de Catalunya, Barcelona MCMXXII), per portar a la pràctica els principis establerts en l'Institut. Es creen les corresponents seccions per a l'acompliment dels seus objectius. I aleshores es parlà amb un deix noucentista, de «jocs físics ben entesos», com també de la creació de jardins i parcs.

És clar que encara trobem una concepció utilitarista en aquesta concepció de joc. En l'obra mencionada *Els Jardins dels Infants*, es volia que tingués també un sentit preventiu. Però, per sobre de tot, sense que hagin de seguir, ara, l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona o el desenrotllament, en part frustrat, de l'Institut d'Educació General, n'hem de destacar un punt essencial: la planificació.

I de fet, la nostra actuació d'ofici té potser com a principal objectiu la planificació dels espais públics de joc a Catalunya, pretén estimular que se'n creïn, oferir una metodologia que serveixi alhora com a element avaluador, i aspira a una sensibilització dels responsables públics del benestar dels infants i de tots els sectors socials. Per a l'elaboració d'aquest treball s'ha acudit a la col·laboració d'assessors externs.

El joc s'ha de reglamentar. Durant l'any 1991 l'Institut Català del Consum -ens autònom del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme- formulà unes recomanacions molt detallades sobre la seguretat de les instal·lacions d'un parc infantil. Fou elaborat per un grup de treball sobre la seguretat infantil. La preocupació pels espais de joc ha estat objecte d'un informe especial, del Defensor del Poble, portat a terme amb la col·laboració de l'organització no governamental d'àmbit estatal Fundación Cooperación y Educación (FUNCOE), el qual es refereix a algunes instal·lacions de Catalunya.

La llei catalana 8/1995, de 27 de juliol, es refereix al joc en l'article 32, apartats 2 i 3. «El joc s'ha d'entendre com un element essencial del creixement i la maduració dels infants i dels adolescents», diu. Ens manca, encara, el reglament d'aquesta norma. El País Basc ho ha fet a través del Decret 175/1983, d'11 de juliol, sobre mesures de protecció infantil i zones d'esbarjo, del seu Departament de Comerç, Pesca i Turisme; i Galícia ho va emprendre en el decret de la Conselleria de Família, Dona i Joventut núm. 306/1997, de 23 d'octubre, pel qual s'estableixen les normes de seguretat en parcs infantils.

No obstant això, entenem, com dèiem al principi, que la nostra actuació d'ofici tot i abraçant-ho, vol anar més enllà dels elements materials o dels aspectes de la seguretat dels parcs infantils. El que interessa fer entendre és la necessitat de la gratuïtat del joc, del joc pur. Som conscients de la dificultat d'introduir aquesta idea, en el fons tan senzilla, en una reglamentació, però ha de trobar-s'hi subjacent, perquè és una forma de conèixer i respectar l'infant.

Aquest és l'encàrrec que es va plantejar a les professores de la Universitat de Barcelona Montserrat Morales, psicòloga ambiental, i Maria Rosa Bonet, llicenciada en Filosofia i Lletres i màster en Intervenció Ambiental, que, en col·laboració amb l'arquitecte Pere Pujol, professor a l'Escola d'Arquitectura de la Universitat de Barcelona, han utilitzat el treball de camp, no pas fer un inventari dels parcs públics existents a Catalunya o un examen crític del seu estat, sinó per formular una reflexió sobre el dret al joc, donar patrons per a la valoració dels parcs ja existents i orientar la necessària planificació.

1. INTRODUCCIÓ

Els espais públics de joc i lleure per Infants i joves en els medis urbans actuals constitueixen una qüestió de reflexió obligada per als diferents àmbits de la societat, d'ençà que tant pobles com ciutats han perdut algunes de les seves funcions bàsiques en relació amb una de les activitats fonamentals de la infància, el joc.

D'altra banda, l'acceptació per part de la majoria dels països de l'article 31 de la Convenció dels Drets de l'Infant, reconeixent el *Dret de l'infant a jugar*, comporta que els diferents sectors implicats estableixin el compromís de generar accions que l'afavoreixin, com també mitjans que facilitin l'exercici d'aquest dret. Un dret essencial i ineludible que requereix escenaris idonis perquè pugui ser desenvolupat en tota la seva complexitat.

Això fa que comencin a ser força visibles certes millores i canvis positius en la concepció dels espais de joc, tant pel que fa a decisions polítiques, de planificació, de gestió, d'intervencions a curt o llarg termini com en qüestió de sensibilització davant l'ús i el manteniment.

No obstant això, queden encara diverses qüestions pendents:

Des d'un punt de vista general i fruit dels canvis socioculturals, cal una revisió dels conceptes de lleure i de joc en infants i joves i, en conseqüència, una revisió dels espais on transcorren les diferents activitats lúdiques, especialment en uns moments en què emergeixen alternatives d'índole molt diversa per omplir el temps de lleure dels infants i que alhora comporten noves formes de concepció i d'ús de l'espai.

Aquestes propostes no sempre responen a interessos lúdics dels seus destinataris, sinó que sovint són justificades per dinàmiques socioeconòmiques. Bé sigui per necessitat del canvi d'estils de vida dels adults (horaris diferents dels fills), bé sigui per interessos comercials que porten sovint al consum indiscriminat d'activitats de lleure que en molts casos poden desencadenar conflictes en fomentar situacions d'excessiva competitivitat i que poden derivar en situacions de risc o d'inseguretat.

Això fa que l'infant estigui cada cop menys habituat a ser l'actor dels seus jocs i el gestor dels seus espais i que alhora tingui menys oportunitats d'apropiar-se els llocs on s'esdevenen les activitats de lleure no dirigit.

D'altra banda, davant la inexistència tant en la legislació espanyola com en l'autonòmica de cap normativa d'aplicació general que reguli la construcció i el manteniment dels espais de joc i dels seus elements, és molt convenient l'adopció d'una legislació que emmarqui les característiques de la intervenció en els diferents àmbits des del projecte a la construcció, gestió, manteniment, etc. Cal regular-ne també la seguretat, com a fet fonamental, i que se'n pugui derivar la normativa que prevegi les necessitats dels infants en totes les dimensions i conseqüències.

L'estudi avaluatiu s'ha plantejat des d'una perspectiva de concepció global i harmònica de les necessitats de l'Infant en relació amb els espais de joc i lleure i en funció del risc, en les dimensions física, emocional i social, ja que estan íntimament entrelaçades.

Del que s'ha anat exposant es deriva que l'avaluació d'aquesta qüestió no pot limitar-se a una simple diagnosi dels defectes de construcció, instal·lació o manteniment dels equipaments dels espais de joc entre altres raons perquè ja hi ha estudis prou vàlids i documentats que en tracten centrant-se en els equipaments com a potencials causes del risc físic.

Enfocar el problema d'una manera holística comporta que, d'una banda es consideri el *dret del'infant a jugar* com a dret inqüestionable en totes les seves dimensions i partint dels diferents nivells de necessitats que té l'ésser humà: necessitats físiques, emocionals, socials, intel·lectuals, ètiques, estètiques... i, de l'altra, tots els àmbits i actors implicats.

Per aquest motiu ha semblat oportú completar l'avaluació de les *àrees de joc* amb un recull d'informacions que provenen de tots els col·lectius que s'hi relacionen des d'un nivell o altre: usuaris, moviments infantils i juvenils, responsables de la planificació, gestió, construcció i manteniment, professionals de la salut pública, mitjans de comunicació etc., per tal d'obtenir un marc general que reflecteixi l'estat de la qüestió incorporant el màxim de variables possibles.

2. CONSIDERACIONS SOBRE ELS OBJECTES DE L'ESTUDI

2.1. L'INFANT I EL JOC

L'infant necessita jugar

El joc és una activitat vital per a l'infant, per al seu propi creixement. Jugar és imprescindible per el bon desenvolupament físic, emocional, social, intel·lectual etc., d'un infant. És amb el joc que el nen s'expressa, es comunica i va descobrint tot allò que l'envolta, mentre va interactuant amb el seu entorn

El joc és una activitat creativa, simbòlica i comunicativa que permet al nen d'anar coneixent el món, les relacions humanes i l'univers on tot això esdevé.

En principi, el joc és una activitat sensorial i motriu. L'infant juga amb el seu propi cos per passar després a jugar amb el món dels objectes i a la descoberta de l'espai com a univers socialitzador. Això el porta a l'acció, a explorar les diverses possibilitats que té d'actuar i a un reconeixement de l'entorn, de les seves caracterís-

tiques, i alhora el condueix al coneixement de si mateix a partir de les possibilitats que li ofereix aquesta interacció.

En aquest sentit, la societat ha de ser conscient d'aquestes necessitats i ha d'oferir als infants i joves l'oportunitat d'explorar, crear, descobrir i aprendre d'afrontar els problemes derivats d'aquestes mateixes activitats, llocs on poder interactuar el seu entorn, configurar els seus propis llocs i generar els seus propis jocs, etc., per poder legitimar aquest dret.

Fins no fa gaire, tots aquests fets s'esdevenien d'una forma més o menys natural sense grans conflictes. L'infant tenia accés al seu entorn proper, més enllà de l'àmbit familiar, d'una forma relativament fàcil i segura. El carrer era un lloc de joc habitual per a infants i joves, era el lloc on trobar-se amb els amics de forma lliure i espontània i de comunicar-se amb altres infants i adults, de gaudir d'una certa autonomia i, alhora el lloc on anar aprenent d'afrontar conflictes d'una forma més o menys gradual.

A mesura que ha anat avançant la urbanització de les poblacions -juntament amb el canvi d'estructures socioeconòmiques i els consegüents canvis d'estils de vida- s'ha anat fent inviable que els infants i els joves continuïn jugant al carrer sense cap restricció.

Al mateix temps, paradoxalment, en retardar-se l'edat d'incorporació a les estructures que deriven del món del treball i de les obligacions pròpiament adultes, s'allarga el període durant el qual els joves ocupen uns espais urbans que inicialment, en el context d'avui, es destinen a altres categories d'edat. Aquesta ocupació en alguns casos pot arribar a generar diverses formes de conflicte o accions de vandalisme en confluïr activitats i interessos diversos en uns mateixos espais.

La progressiva dificultat de l'ús indiscriminat dels espais urbans com a escenaris de joc ha desplaçat les activitats lúdiques de l'infant d'indrets no intencionals, ha transformat les seves possibilitats de joc lliure i ha promogut la creació d'espais específics que comporten noves formes d'ocupació que no sempre compensen les pèrdues esmentades.

Cal doncs, estar amatents i revisar en tota la seva complexitat les noves propostes que, amb més o menys encert, intenten «retornar l'espai de joc a l'infant», ja que aquestes sovint tendeixen a focalitzar-se en el consum basat en activitats relacionades amb elements, instal·lacions o estructures com més va més complexes i que predisposen de forma unidireccional cap a l'ús de l'aparell, l'element, el producte, etc., com a tal, en detriment de la possibilitat de generar unes iniciatives més lliures i creatives.

Per aquests motius, quan es pretén tractar de les *àrees de joc per als infants* cal desestimar la tendència a circumscriure's estrictament als aparells, sense tenir en compte la globalitat de l'espai. A més de: les característiques i qualitats dels equipaments en ells mateixos, s'hi haurien d'incloure tots els altres aspectes que conformen cada àrea determinada, com ara:

- el context físic i social
- la configuració de l'àrea de joc

- les característiques dels usos
- els serveis complementaris
- el manteniment general i específic

S'ha d'aprofundir doncs, en la recerca de perspectives d'anàlisi que amplii la reflexió sobre el risc i la seguretat i que integrin tots els aspectes esmentats per tal d'optimitzar la situació del joc de l'infant.

2.2. ELS ESPAIS DE JOC

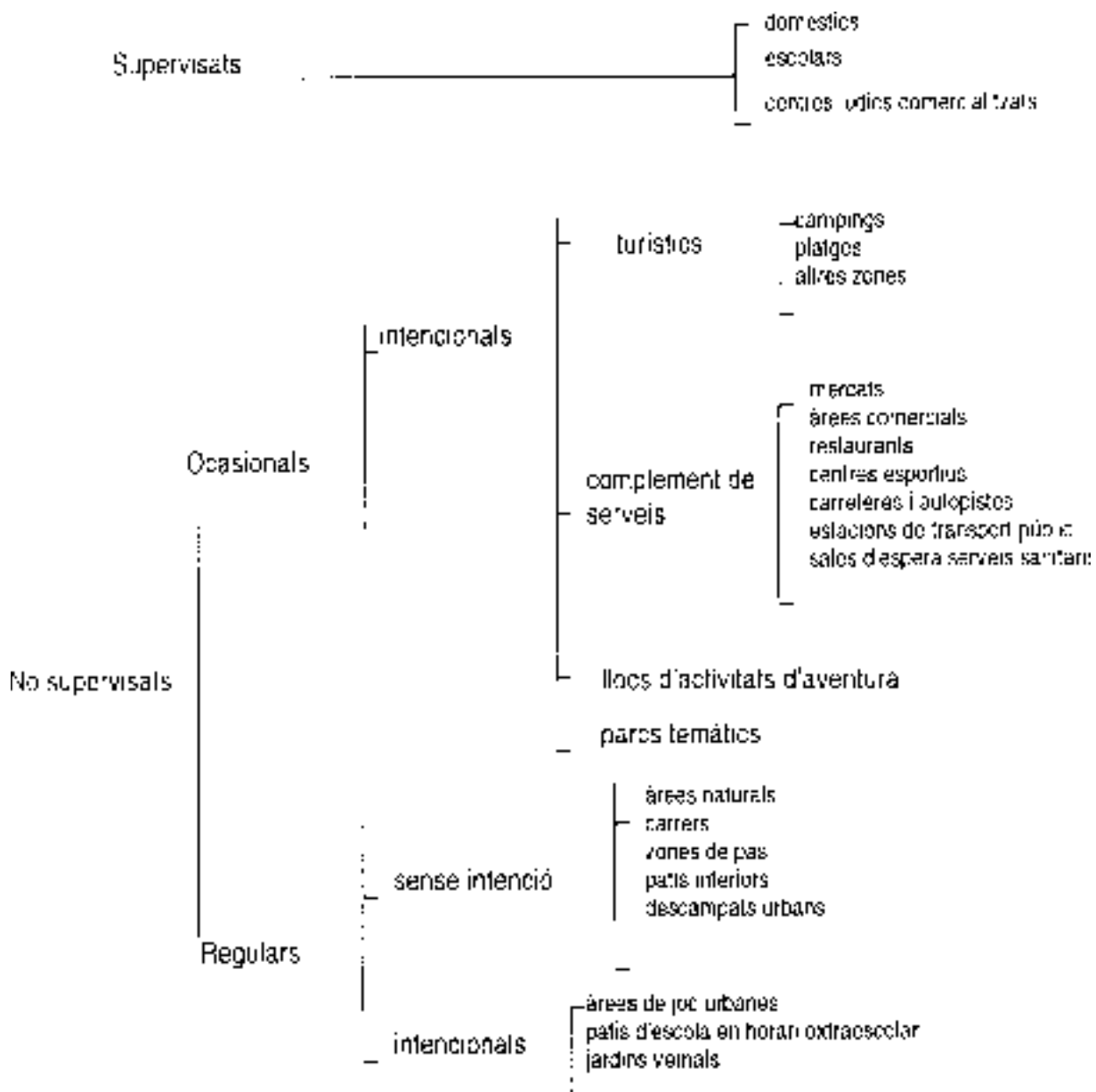
Es pot considerar que *qualsevol espai és susceptible de ser apropiat a un infant com a escenari de joc*.

Aquests escenaris poden trobar-se en àmbits domèstics, residencials, escolars, comercials, de serveis, urbans i

territorials, en una gradació que va des de l'esfera privada fins a la pública i que inclou una àmplia sèrie d'espais en la qual cal destacar la presència cada cop més freqüent d'uns espais que podrien definir-se de semiprivats o semipúblics, atès que són espais de titularitat i gestió privada, però amb un ús públic.

Des d'aquesta perspectiva podem entendre per *espais públics de joc* tots els accessibles i susceptibles de ser utilitzats pel públic en general.

Com a aproximació a la diversitat d'escenaris que s'ofereixen com a espais de joc, utilitzem a manera d'orientació la tipologia descrita per John Mason el 1982, adaptada a la realitat del nostre país, que permet establir-ne la classificació següent :

Qualsevol d'aquestes àrees, supervisades directament o indirectament, o bé no supervisades, amb independència dels avantatges que ofereixen com a *espai de joc* porten inherent *un risc* que cal prendre especialment en consideració. I totes, amb independència de la titularitat i l'ús públic o privat, haurien d'estar sotmeses a *normes de seguretat i als corresponents controls*.

Ara bé, en aquest estudi, per raons fàctiques, en examinar la situació dels *Espais de joc infantil i de joves* a Catalunya només hem considerat els

espais de joc a l'aire lliure, en zones urbanes, de titularitat pública que amb caràcter formal han estat destinades a l'ús i l'esplai d'infants i joves i on s'ha fet una actuació destinada a aquest afecte

Com a *equipament de joc*, considerem:

tot element, aparell o instal·lació, industrialitzada, artesanal o natural, que es destina a estimular o fomentar els jocs d'un infant

2.3. EL RISC DES D'UNA PERSPECTIVA INTERACCIONISTA

Considerem que constitueix un *risc tota situació de perill físic, emocional o social a què estigui exposat un infant a conseqüència dels usos d'una configuració, instal·lació o construcció d'un element de joc*.

Tot i això, cal afegir que el risc zero no existeix, perquè sempre hi ha la probabilitat d'un esdeveniment advers produït per atzar o per confluència de fets no previstos. Pel que fa als espais de joc, el risc no depèn només d'un problema tècnic dels elements -disseny, construcció, instal·lació, manteniment- o d'ús inadequat dels diferents usuaris. És un concepte molt més complex

«El risc està tant en funció dels elements objectius com de la percepció subjectiva i la valoració cultural que es fa d'aquest concepte –tant si es tracta d'una estructura del medi natural com d'un entorn construït.» (D.Uzzell 1996)

El risc és, doncs, des d'aquesta perspectiva interactiva, el resultat d'un conjunt de confluències culturals, socials i actitudinals. És en aquest cas concret i específic el resultat d'una forma d'organització social i d'una forma de comportament humà fruit d'uns valors individuals i socials.

Així doncs, més enllà del concepte de risc com a factor advers, cal tenir en compte la percepció del risc com a valor per si mateix. Aquesta percepció vindrà mediada per diferents variables, i en dependrà. És difícil de determinar objectivament el risc sense una referència als valors culturals, socials, polítics, etc., del context d'anàlisi. Hi intervenen factors com els costums i les tradicions; la importància que es concedeix a la pròpia imatge i a la confiança en un mateix o en els altres; el grau d'autonomia i de responsabilitat que s'atorga a l'infant; el nivell de permissivitat dels col·lectius de referència, els prejudicis per un determinat lloc o una determinada conducta, etc.

En aquest context, doncs, el risc està en funció de la manera com la societat adulta percep l'infant i de com aquesta societat entén l'activitat lúdica dels infants. A

conseqüència del que exposem, deriven diverses maneres de concebre els espais de joc.

En aquest sentit caldria tenir en compte les característiques de l'actual situació socioeconòmica que tendeixen a valorar i promoure el repte pel repte, la competitivitat entre iguals, l'anar més enllà dels propis límits en les activitats de lleure i esbarjo..., aspectes que prenen forma en instal·lacions per a esports d'aventura, en parcs temàtics, en llocs on la proposta es dirigeix vers l'ús consumista d'equipaments i altres activitats que amb tota seguretat influeixen l'actual concepció del risc.

D'una banda es promouen situacions en què es poden arribar a diluir els límits entre «l'emoció i el risc» i, de l'altra, es demanen les màximes mesures de seguretat en tot allò que té relació amb l'ús d'aparells i instruments cada cop més perillosos.

D'exemples d'aquestes incoherències, se'n poden trobar en diversos fets immediats, des de la potenciació de les característiques i prestacions dels actuals automòbils, com a element d'ús quotidià, centrades en aquest cas en la velocitat, la potència, el prestigi etc., fins als diferents tipus d'enginyers dels parcs d'atraccions com a element d'ús excepcional, en els quals es potencien aspectes com l'atreviment, la valentia, l'exhibició.

La presència d'un cert grau de risc, tant físic com social, com a forma d'estímul i en la mesura justa, en alguns moments determinats –que cal no confondre mai amb situacions d'inseguretat- pot contribuir al creixement de l'infant. No obstant això, és difícil posar-hi uns límits acceptables, tenint en compte la diversitat d'usuaris que acudeixen a un espai públic de joc i la diversitat de situacions que s'hi poden produir com ara la interferència d'usos, l'apropiació d'aquests espais per grups de població que viuen en la marginalitat o els problemes provocats per actes vandàlics, per formes diverses d'entendre el risc etc.

A partir d'aquestes premisses es pot afirmar que *no n'hi ha prou de fer àrees de joc més segures*, sinó que *la seguretat hauria d'integrar-se en el joc dels infants* i sensibilitzar la seva pròpia cultura, de manera que tant els infants com els joves prenguessin consciència del problema i tinguessin la possibilitat d'anar elaborant aquest fet implícit en la pròpia vida.

És a partir d'aquestes diferents reflexions que considerem necessària *una avaluació de la seguretat en el joc* que integri totes les variables possibles.

Cal aprendre del risc, però cal també aprendre a conèixer les pròpies capacitats per tal de generar mecanismes que ajudin a valorar-lo, identificar-lo i controlar les diferents situacions.

El risc controlat és una part del joc i cal assumir-lo.

3. OBJECTIUS DE L'INFORME

Els objectius d'aquest estudi es formulen amb la intenció d'«avaluar la situació de risc o l'adequació dels espais públics» en totes les dimensions d'acord amb els plantejaments exposats en els apartats anteriors

– Diagnosticar la situació dels espais de joc en l'àmbit públic en funció de la seguretat.

– Aportar elements de reflexió que sensibilitzin i alertin els organismes competents de cada un dels àmbits implicats sobre la necessitat d'activar la promulgació de la llei que obligui a aplicar la normativa que reguli la planificació, construcció i manteniment dels equipaments de joc.

– Oferir un instrument que faciliti als municipis el treball de planificació, gestió i avaluació de les pròpies instal·lacions.

– Promoure la participació i la implicació dels àmbits i col·lectius que tinguin poder i capacitat per generar opinió sobre aquesta matèria.

– Contribuir a crear un estat general d'opinió que pugui aportar elements de reflexió sobre el joc per anar incidint de forma positiva en els diferents àmbits.

Es tracta doncs d'orientar-se a:

– Identificar els aspectes que en funció del concepte de risc i seguretat poden generar situacions de perill i conflicte per als diferents tipus d'usuaris.

– Integrar les reflexions i aportacions dels diferents àmbits implicats per tal de possibilitar la confluència i la col·laboració de tots aquest sectors.

– Explorar el potencial que poden aportar les reflexions sobre els aspectes relacionats amb el joc de l'infant i la seguretat en els espais de joc en l'àmbit de l'espai públic i les seves possibles repercussions en els camps de l'opinió pública, institucional, polític...

Amb tot això es pretén:

– Estimular l'adaptació i posterior aplicació a l'àmbit català, en forma de llei, dels principis bàsics establerts per la normativa europea.

– Sensibilitzar les administracions i la població sobre la importància que tothom qui d'una manera o altra utilitza aquestes instal·lacions -infants, pares, educadors, escoles, espais- en facin un ús adequat.

Caldria doncs, poder implicar els diferents sectors que d'una manera o altra hi poden arribar a estar relacionats: els infants com a protagonistes; els pares, els educadors, com a mediadors; els polítics, les administracions, els urbanistes, els arquitectes, els dissenyadors, com a agents; mitjans de comunicació com a divulgadors, advocats, professionals de la salut altres professions que hi poden estar relacionats.

4. PROCEDIMENT DE TREBALL. ÀMBITS I LÍMITS DE L'ESTUDI

Per aconseguir els objectius proposats en l'apartat anterior, s'ha treballat cada un dels àmbits que s'hi han delimitat.

a) El legislatiu

b) D'implantació i gestió

c) Els usuaris

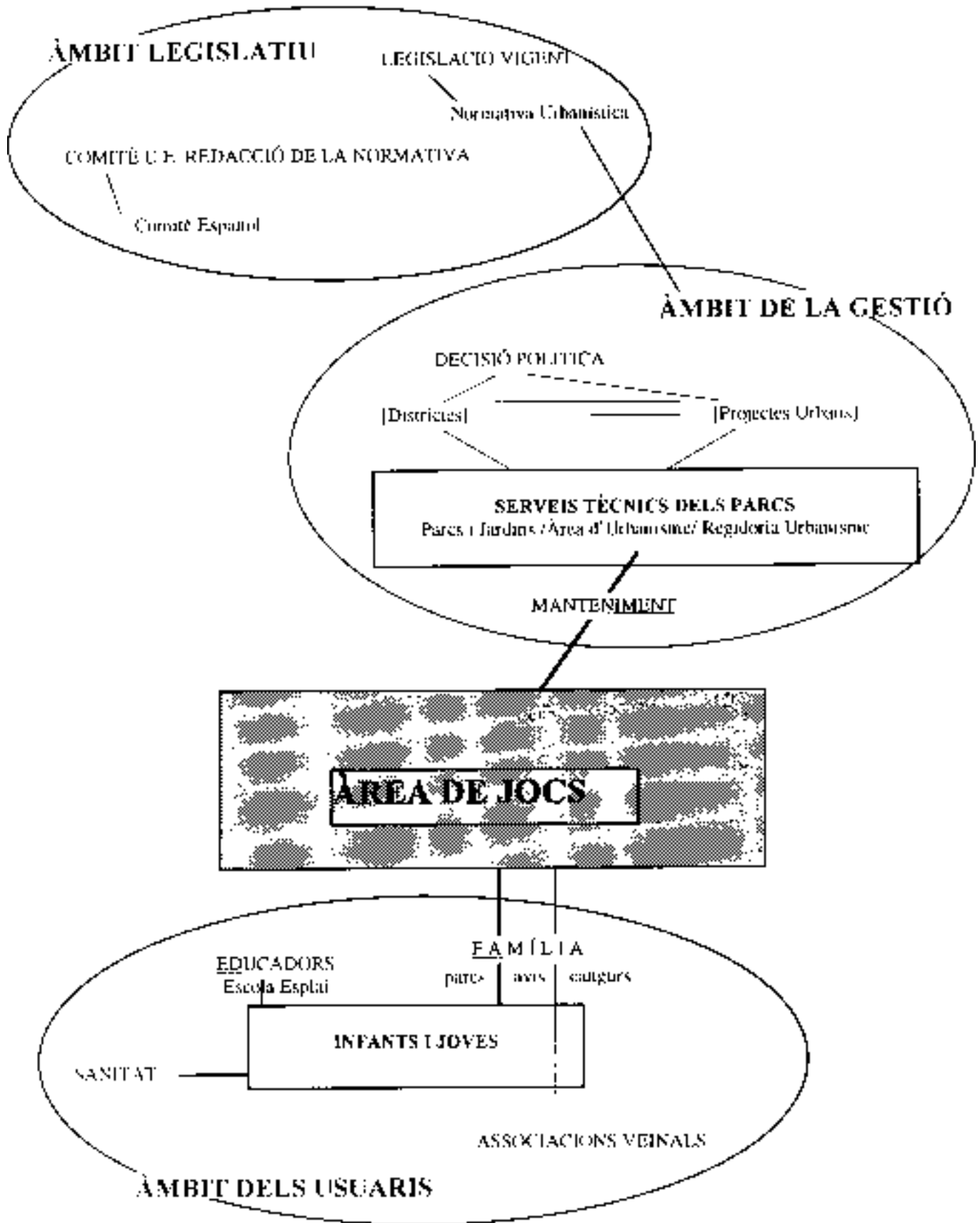
d) Les àrees de joc

A cada un s'han aplicat les línies metodològiques més apropiades. Des de la perspectiva holística amb què s'ha enfocat aquest informe, no era possible limitar-se a la utilització de fonts secundàries que s'han consultat, si n'hi havia. Pel que fa als àmbits a), b) i c), s'ha utilitzat com a mètode general l'entrevista semidirigida, seguint un qüestionari específic, a persones rellevants de cada un dels respectius àmbits, per tal de conèixer de quina manera aborden el tema les institucions que presenten. A més de recollir la informació pertinent i d'intercanviar punts de vista i opinions, se'ls va proposar la redacció d'un breu informe que permetés fer arribar directament al Síndic la veu de les entitats respectives.

En aquest estudi no es pretén fer un recull ni una descripció exhaustiva de les situacions i característiques de la totalitat de les àrees de joc catalanes. Tampoc so s'intenta oferir-ne una avaluació general, ni tan sols la d'una mostra amb valor representatiu a nivell estadístic. Per aquest motiu, el procediment utilitzat per abordar l'àmbit d) ha estat un treball de camp, aplicant tècniques observacionals a una mostra pilot que permetés detectar dèficits en matèria de seguretat i tots els aspectes que haurien de preveure tant la futura normativa com les reformes, els remodelatges o els nous projectes d'àrees de joc.

En el quadre següent sintetitzem els àmbits, interaccions i continguts analitzats.

QUADRE SÍNTESE DELS ÀMBITS IMPLICATS.

a) Àmbit legislatiu

S'ha recopilat l'escàs material existent i s'ha posat l'èmfasi en el context -institucions i organismes implicats- en la redacció, l'elaboració i la implantació de la nova normativa, que ha de conduir a l'aplicació de la legislació pertinent.

Considerant el paper decisiu que ha de tenir la normativa en vies d'elaboració per a la millora dels actuals espais de joc i per crear-ne de nous, s'ha cregut convenient:

- respecte a la redacció de la normativa en curs, contactar amb alguns dels membres del Comitè Europeu que ja hi treballa, per tal de conèixer:
  - la composició del Comitè, el grau de participació i el pes en funció dels interessos dels grups que representen: institucions públiques, fabricants i productors d'equipaments, d'usuaris.
  - els criteris que es tenen en compte per a la redacció, la definició d'objectius i la delimitació d'objectes: equipaments, instal·lació i espai d'emplaçament.
- el futur desenvolupament de l'aplicació de la normativa, per tal de conèixer
  - els àmbits geogràfics d'obligatorietat.
  - les assumpcions i ratificacions de les prescripcions en els camps estatal i autonòmic.
  - es terminis previstos per enllestir la normativa, per a l'aprovació, al Parlament Europeu, de la ratificació espanyola i l'autonòmica. Els passos previstos per a la implantació a Catalunya.

b) Àmbit de la implantació i gestió

En aquest àmbit, l'anàlisi de la situació dels espais de joc a Catalunya pressuposa considerar tant els processos que han generat aquests espais com els de la gestió que s'ocupa de mantenir-los, atès que tant els uns com els altres es veuran directament afectats per la futura legislació.

Amb aquesta finalitat, s'han entrevistat alguns responsables de les fases de projecte, construcció, gestió i manteniment dels espais de joc dels municipis que ha estat seleccionats en funció d'uns paràmetres que es detallen en l'apartat 5.

Segons la complexitat o l'organigrama d'un municipi o altre, a Barcelona s'ha contactat amb l'Institut Municipal de Parcs i Jardins; a Vic, amb l'Àrea d'Urbanisme, i a Altafulla, amb els Serveis d'Urbanisme.

S'ha tingut també una entrevista amb els departaments d'Urbanisme i d'Educació de l'Ajuntament de Rubí, arran de l'experiència promoguda sobre participació infantil en els projectes d'àrees de joc.

A tots se'ls ha demanat informació sobre:

- les motivacions i procés de creació dels parcs en general i de manera específica de les àrees de joc.
- les dades específiques dels parcs seleccionats pel treball de camp:
  - dimensions, característiques tècniques dels equipaments

– cartografia.

- la problemàtica que presenta el seu manteniment i el sistema de gestió de les possibles queixes dels usuaris.
- els mecanismes de participació dels infants en la fase de projecte

Les dades obtingudes, a banda de completar la recerca, han permès avaluar i conèixer el nivell organitzatiu i el grau de sensibilitat pel tema.

c) Àmbit dels usuaris

Aquest àmbit és el més ampli i heterogeni. A més dels protagonistes directes, comprèn els infants i joves, les institucions més properes que hi estan vinculades, és a dir la família i l'escola com a coprotagonistes de l'ús, i els esplais les associacions cíviqes com a promotors d'aquests espais en alguns casos, i la sanitat com a responsable de l'atenció als possibles lesionats.

En conseqüència, la recerca s'ha dirigit en primer lloc cap als destinataris naturals dels espais de joc, els *infants i joves* per recollir-ne les opinions, expectatives, possibles queixes o suggeriments a través d'alguns òrgans de participació:

- el Consell de Joves del projecte Ciutat Amiga.
- el Fòrum del web dels infants de l'Ajuntament de Barcelona.

En segon lloc, ampliant el cercle, cap als també usuaris habituals en tant que acompanyants dels infants: els pares, avis, cangurs, mestres, monitors d'esplais. Els contactes en aquest cas s'han centrat en:

- associacions de pares o de famílies com l'agrupació de Famílies de Catalunya.
- Els esplais.

Dintre d'aquest àmbit s'ha cregut també indispensable entrar en contacte amb

- les *associacions de veïns* per mitjà de la *FAVB*, perquè, a més del paper decisiu que han tingut en la conservació, millora i producció d'espais públics, haurien de ser receptores de l'opinió dels usuaris habituals dels espais situats al seu barri.

Finalment s'ha cregut imprescindible conèixer els índexs d'accidentalitat i morbilitat en els parcs infantils, les causes i les conseqüències, com també l'opinió dels *professionals de la salut*, a través de

- Direcció General de Salut Pública de la Generalitat
- Institut Municipal de la Salut Pública de Barcelona

per tal d'obtenir informació sobre,

- l'estat de la qüestió
- les estadístiques d'accidentalitat
- les mesures de prevenció.

c) Àmbit de les àrees de joc

L'aproximació a la realitat de les àrees de joc s'ha realitzat amb l'anàlisi i observació d'una mostra-pilot seleccionada a partir d'unes variables prèviament establertes amb l'objectiu de posar de manifest els paràmetres més significatius tant per la elaboració i la implan-

tació de la legislació pertinent, com a l'hora de generar nous processos de producció d'espais públics de joc. El desenvolupament del treball de camp es descriu en el següent apartat.

5. TREBALL DE CAMP EN L'ÀMBIT DE LES ÀREES DE JOC

5.1 DETERMINACIÓ DE LA MOSTRA. CRITERIS UTILITZATS PER A LA SELECCIÓ DELS PARCS A OBSERVAR

Per obtenir una mostra que consideri el ventall més ampli de situacions s'han creuat dues sèries de variables que consideren tant les condicions urbanes com les específiques de l'àrea.

Pel que fa a condicionaments urbans, s'ha establert una categorització prèvia en funció del nombre d'habitants que representa, de manera molt esquemàtica i simplificada per raons operatives, els tipus d'assentaments urbans més habituals a la geografia del nostre país: la gran ciutat, la ciutat mitjana i el poble

Una divisió que remet a estructures socials i xarxes de relació ben diverses que podrien correspondre a una construcció, utilització i manteniment de les àrees de joc ben diferenciada. Han estat seleccionats com a

- municipi gran   Barcelona
- municipi mitjà   Vic
- municipi petit   Altafulla

Dins de cada una d'aquestes categories, es té en compte la variable que fa referència a la localització de les àrees de joc en les diferents zones de cada municipi, determinades per la història, la morfologia o l'estructura urbana. Se n'ha establert la següent classificació:

- *el casc antic*
- *els eixamples* o primeres corones de creixement
- *els barris històrics* (en el cas de Barcelona)
- *les perifèries*.

Aquesta variable en funció de la situació en un sector urbà o altre pretén copsar l'heterogeneïtat dels contextos físics i socioculturals dins un mateix municipi, com també els hàbits i pautes de conducta que se'n deriven i que poden reflectir-se en l'ús i ocupació d'un espai de joc. D'altra banda, l'especificitat d'un barri i la seva relació o dependència respecte al centre urbà pot presentar diferències significatives, tant per part dels usuaris com dels gestors i responsables de les àrees de joc.

Respecte a la pròpia àrea de joc, s'han establert tres variables en funció de

- *la tipologia*
- *la conformació*
- *l'ús*

La *tipologia* fa referència a l'espai on es troba l'àrea de jocs, que generalment excedeix en superfície la zona pròpiament destinada als jocs dels infants amb instal·lacions específiques. La *tipologia*, a més d'incloure les classificacions habituals d'*àrea natural*, *parc*, *jardí* o *plaça*, es complementa amb altres de definides per l'emplaçament i la funció de l'espai en qüestió dins de la trama urbana. Així, en alguns casos es prescindeix de

la definició i nomenclatura oficials, de jardí o plaça, per catalogar d'*espai intersticial*, els jardins integrats en una illa de cases, sigui en l'interior sigui en un angle; com a *via pública* una plaça travessada per un gran vial; com a *espai residual* un jardí sorgit de l'aprofitament impropri d'un solar balder; o com a *complement de...*, el parc construït al costat d'una escola.

La conformació, com a variable diferencial, fa referència a la globalitat de l'espai que acull l'àrea de jocs. S'ha considerat convenient verificar tant l'estat dels equipaments més antics i les seves possibles substitucions com les instal·lacions de les noves intervencions i, indirectament, contrastar les possibilitats de joc que s'ofereixen en un cas i l'altre.

En funció de l'estil, que correspon en certa manera al moment o l'època de la construcció, s'han establert quatre classificacions:

Tradicional. Classifica les d'instal·lacions -gairebé sempre de ferro pintat- que fins a finals dels anys setanta van constituir l'única oferta lúdica en els parcs i places del nostre país, tant si es tractava d'espais enjardinats del tombant de segle com de les escasses intervencions dels anys de la dictadura.

Nova. Classifica els espais públics construïts a partir del restabliment de la democràcia municipal, en molts casos fruit de reivindicacions populars, amb noves propostes formals equipades amb aparells de joc més moderns. Aquesta nova manera de fer s'ha estès tant, per tot el territori, com a pauta habitual de projectació, que comença a ser inadequat aplicar-li el qualificatiu de «nova» amb què aquí la identifiquem. Tot i això, el mantenim per remarcar-ne la contraposició als espais tradicionals.

Adaptada. Hi incloem un tipus d'instal·lacions implantat els darrers anys, en alguns municipis, projectades amb la intenció que no siguin sols accessibles sinó també practicables o utilitzables per a infants i joves amb discapacitats

Natural. Classificaria una de les darreres tendències en la implantació d'àrees de joc, caracteritzada per la utilització d'elements naturals del propi lloc.

L'ús fa referència a la freqüència d'utilització de l'àrea de jocs. La classificació estableix les diferències entre l'ús quotidià, periòdic, excepcional i esporàdic, que demanen una oferta d'espai, activitats i instal·lacions diferents

En el quadre següent es mostren els municipis i parcs seleccionats per al treball d'observació, com també les variables que se n'han considerat.

MUNICIPIS I REES DE JOC SELECCIONATS. Variables contemplades

Municipi: gran Nom: BARCELONA		Mitj VIC						petit ALTAFULL		Tamany municipi: Nom:	
Sector urb :	Nom del barri:	Casc antic		Barris hist rics		Eixample		Penifúria		Sector urb :	Nom del barri:
		Ciutat Vella	Sants	St.Cervecsi	L'Eixample	Nou Barris	Centre	Eixample	Per		
rea natural											
Tipologia											
rea natural											
Tipologia											
Conformaci											
S											
Tipologia											
Conformaci											
S											

*Mercats, centres comercials, escoles

*Mercats, centres comercials, escoles

5.2. TÈCNICA DE RECOLLIDA DE DADES

En cada una de les 29 àrees seleccionades, s'ha recollit informació sobre tots els aspectes que configuren un espai de joc i que es consideren significatius per assolir els objectius fixats per mitjà de la realització de:

- una fitxa identificativa
- un treball d'observació guiat per unes plantilles que recullen *les dades específiques* de cada àrea i:
- dades descriptives, fruit de l'observació objectiva.
- dades qualitatives a partir d'uns valors predeterminats inicialment.
- dades referides de forma específica a la seguretat en funció del risc o les situacions de conflicte potencials

Els aspectes que han estat peritats s'han estructurat en una gradació d'àmbits que té en compte:

les condicions del *context físic i social*, on està emplaçada l'àrea que s'observa, com a factors que hi incideixen

les característiques de la *configuració de l'àrea de joc* pròpiament dita.

les característiques generals de l'equipament de joc.

Les característiques específiques de cada tipus d'*aparell*.

L'ús, i les activitats que s'hi desenvolupen.

L'estat del *manteniment*.

Els serveis associats a l'àrea o que en faciliten l'ús.

Aquesta plantilla ha estat elaborada amb una doble finalitat: la recollida de les dades específiques de cada àrea de joc avaluada, i com a element d'un sistema estàndard d'avaluació que possibiliti un autocontrol de la situació dels espais de joc que pugui ser extensiu a tot el territori. El quadre del final del capítol esquematitza el contingut de les fitxes que componen la plantilla.

5.3 PRESENTACIÓ DE LES DADES OBTINGUDES

El conjunt de dades i imatges obtingudes en el treball de camp ha permès establir una avaluació orientativa de la situació dels espais de joc. Aquesta avaluació s'ha establert en funció del risc potencial, bé sigui derivat del context físic-urbà, de la pròpia estructura dels equips, de la instal·lació, del manteniment o bé derivat d'altres possibles conflictes,

En aquest sentit, tot i reconèixer, com ja s'ha anat apuntant, les millores reals introduïdes a molts diversos nivells, el rigor que exigeix el control de qualsevol tipus de risc obliga a prendre en consideració tots focus puntuals de risc o conflicte a l'hora d'atribuir un valor orientatiu de qualificació.

S'ha establert una gradació de l'1 al 5 amb els següents paràmetres:

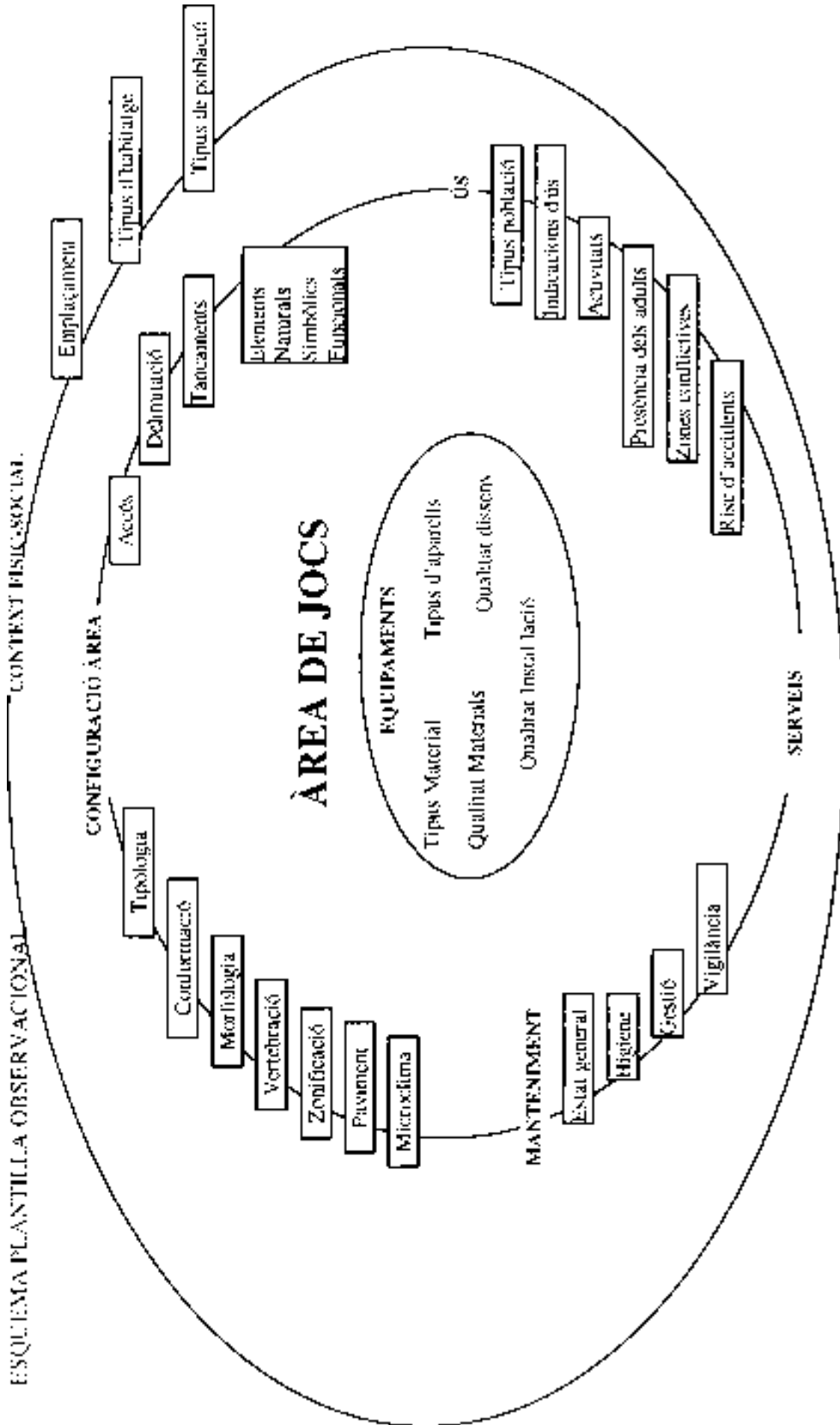
Estat inacceptable

Amb deficiències

Força correcte amb punts de risc

Correcte amb lleus punts de risc

Correcte

6. SINTESI I CONCLUSIONS

6.1. REFLEXIONS GENERALS

Com ja s'ha indicat, *el joc és essencial pel tots els infants* ja que contribueix al desenvolupament físic, emocional, intel·lectual i afavoreix l'adquisició d'habilitats socials.

Tots els nens tenen dret a jugar, però sovint aquest dret es veu limitat per diversos factors:

- Manca d'espais de joc
- Espai insuficient o inadequat
- Discriminació física, social, emocional
- No atenció a les minusvalideses o necessitats específiques.
- Actituds inhibidores, interferidores o d'excessiva protecció per part dels adults
- Condicions socioeconòmiques etc.

D'altra banda es percep en general un cert confusionisme *en la concepció del joc en l'infant*. Caldria que els àmbits competents sensibilitzessin de forma adequada sobre les necessitats reals dels infants en matèria de joc per tal d'evitar un excés d'ofertes orientades cap al joc programat.

Més específicament, es perfila com a aspectes fonamentals, previs o implícits a tota intervenció d'un espai de joc que a la llarga poden estar relacionats amb el risc, tot allò que fa referència *a la planificació o previsió del tipus de gestió i a la planificació del manteniment posterior*.

El treball de camp no ha revelat una situació generalitzada de grans deficiències en les àrees de joc a Catalunya. En línies generals en *l'àmbit de la gestió pública*, s'ha detectat un interès i preocupació per millorar-ne la concepció i el manteniment. No obstant això, el resultat d'aquestes intencions -voluntat de canvi i fins i tot les accions que se'n deriven- no compleix les expectatives ni s'aconsegueixen tots els requeriments.

Pel que fa *als usuaris*, les opinions coincideixen a manifestar un significatiu grau de satisfacció respecte als parcs, alhora que no oblidem exigir més quantitat, més equipaments, i especialment més manteniment i higiene.

Hi ha encara, però, un cert desconeixement de com actuar o a qui dirigir-se en cas de queixes o suggeriments, en relació amb l'ús infantil dels parcs.

De la mateixa manera, manquen canals permanents d'intercanvi d'experiències i coneixements entre *els diferents nivells de responsables* tant de la gestió dels parcs com del benestar i salut dels infants.

D'altra banda, s'ha detectat un marcat interès i implicació a oferir qualitat per part dels *fabricants i distribuïdors d'equipaments de joc*, malgrat que en alguns casos pugui ser per raons comercials, però en definitiva contribueix a la millora de la qualitat d'aquests equipaments.

En aquest àmbit cal també destacar que entre *els redactors de la normativa* la majoria pertanyen al sector in-

dustrial, en detriment de representants dels sectors social, educatiu o cultural.

Pel que fa a *la percepció del risc*, la perillositat de les instal·lacions no es manifesta com el problema prioritari, tret d'algunes denúncies específiques. En canvi, es denuncia com a *risc i problema prioritari, la brutícia*, especialment, en els sorrals (papers, burilles) i sobretot la generada per la presència de gossos. Una preocupació també dels àmbits de gestió.

Tant els uns com els altres, gestors i usuaris, coincideixen altra vegada a esmentar els problemes o situacions derivades de forma directa o indirecta *d'accions vandàliques* que cal considerar una forma específica de risc en els espais de joc.

Aquestes accions, més enllà del significat social que en alguns casos se'ls pugui atorgar, com a manifestacions de rebuig o no acceptació d'un lloc, com a formes de denúncia, crides d'atenció o com a demanda d'unes necessitats, sovint poden quedar delimitades a actes de destrucció i de deteriorament d'elements de l'espai públic amb un alt risc de perillositat per als usuaris més vulnerables i un augment de l'agressió no tan sols a nivell físic sinó també a nivell estètic, ètic i afectiu en veure malmès un lloc que es considera propi.

El vandalisme no controlat, no identificat o malintencionat pot ser causa de risc imprevist i augmentar el nivell d'inseguretat per als infants que comparteixen els espais públics amb altres categories d'edat, i per tant, limitar l'ús i el gaudi dels espais de joc per part dels infants.

Paradoxalment, no s'observen actualment diferències remarcables pel que fa al grau d'apropiació en els espais l'origen dels quals és fruit d'accions específiques, que se suposa que haurien d'influir en els processos d'apropiació i en conseqüència, repercutir en l'ús, la conservació, el manteniment, etc.

Posem-ne uns exemples:

- Espais històrics que sempre han estat presents en l'imaginari col·lectiu i que han sofert diverses remodelacions.
- Espais resultat d'accions reivindicatives d'un grup d'usuaris
- Espais resultat d'una intervenció participativa
- Espais resultat d'un concurs públic

Malgrat que el discurs general proclama la necessitat de *coresponsabilitats* en el manteniment, s'observen poques intervencions alternatives que puguin fomentar actituds de sensibilització vers l'ús dels espais que permetin millorar-ne l'apropiació o introduir canvis en la cultura de l'usuari per tal de fomentar aquesta coresponsabilitat que es reclama.

No s'ha detectat tampoc gaire interès a canalitzar accions reivindicatives de foment de la participació amb les consegüents millores tant pel que fa a la qualitat general com als aspectes específics de risc o conflicte.

Accions possibles a fer:

- Que una escola «adopti un parc», com es fa amb alguns monuments, com a mesura d'acostament, control, gestió o manteniment.
- Que s'obri alguna intervenció que personalitzi o signifiqui aquell espai per a algun col·lectiu determinat, com per exemple pintar-hi un mural, plantar-hi unes flors, arbres etc. Aquestes accions podrien ser empreses per alguna escola, esplai o associació de veïns, com a mesura de sensibilització vers aquell espai.
- Possibles activitats de consulta als usuaris potencials, prèvies a una intervenció dels àmbits de la gestió per tal d'implicar-los i fer-los cogestors d'algunes de les decisions.

6.2. REFLEXIONS ESPECÍFIQUES:

Pel que fa a la *definició dels requeriments imprescindibles* que han de reunir els diferents elements que conformen l'equipament de joc si volem que, *a més de segurs*, siguin elements afavoridors i potenciadors del «*valor de joc*» i no generadors de conflictes, caldrà ja, des de la *definició del projecte fins a la previsió del manteniment posterior*, integrar en la complexitat que comporta el tema els diferents aspectes que han estat valorats en aquests estudi.

Amb caràcter orientatiu, a partir de les dades específiques recollides en el treball d'observació -que en cap moment pretenen ser exhaustives-, els aspectes més rellevants serien els que enunciem tot seguit:

Quant al context físic i social

- Les correlacions entre classe social, densitat, tipus d'habitatge i manteniment de l'àrea no són directes, sinó matisades per altres factors, com ara el grau d'apropiació del lloc per part del veïnat.
- S'ha confirmat la incidència de l'estat de la zona on radica el parc en el seu estat, el manteniment i l'ús.
- No necessàriament en una zona molt densa hi ha una alta utilització dels espais que es proposen si no reuneixen unes certes condicions.
- S'ha constatat la generació de conflictes quan l'espai de joc és excessivament a prop de llocs on es produeixen ocupacions massives en moments puntuals, com és l'hora de sortida d'una escola.

Quant a la configuració de l'àrea de joc:

- La producció de nous espais públics i l'ampliació de l'oferta en aquestes intervencions a partir de la instauració dels ajuntaments democràtics és un fet evident, amb un significatiu increment de la qualitat a nivell paisatgístic, de projecte i constructiu, malgrat les crítiques que puguin formular-se per la discutible funcionalitat d'algunes propostes excessivament formalistes o agosarades.
- En principi es detecten més riscos potencials per defectes en els elements de construcció que configuren l'àrea o bé per la seva interferència amb els equipaments, que no per defectes en els mateixos equipaments de joc.

- Tot i que s'observa encara la existència d'aparells tradicionals i en molts casos obsolets es detecta també una forta tendència a la renovació dels aparells i a la incorporació de nous dissenys i noves propostes, cada cop en més bones condicions respecte a la seguretat, però no sempre amb prou adequació al lloc i a l'edat dels usuaris.

- Són pocs els espais de joc que tenen clarament definida i tancada l'àrea de joc per a infants més petits de cinc anys. Aquesta condició exigida per alguns usuaris en funció de la seguretat de l'infant i de la higiene del lloc per altres significa un cert problema pel fet d'haver-hi germans d'edats diferents supervisats per un sol adult.

- Les dimensions i la forma poden generar conflictes i riscos. Hi ha parcs i jardins amb racons amagats on s'acumula brutícia, però que en canvi ofereixen una certa tranquil·litat als adults o altres grups de persones.

- Les àrees de joc situades en les impròpiament anomenades «*places*», creuades per una via pública segueixen sotmeses al risc i pol·lució que comporta el trànsit rodad, ja que no sempre havien estat previstes en el projecte inicial.

Respecte a aquest problema, s'observa una tendència a compensar els defectes d'emplaçament o de projecte amb tanques afegides per tal d'evitar el risc que els infants envaeixin sobtadament la via pública. Una protecció en principi dissuasiva, però de discutible eficàcia.

- Manquen referents prou clars o visibles dels recorreguts d'accés cap a l'entrada o sortida dels parcs o jardins que convidin els infants a seguir uns certs rituals de desplaçament pels llocs més adequats en funció de la seguretat.

- S'observa una incipient utilització, però no de forma general, i per tant insuficient en àrees de joc d'ús quotidià, de tractaments correctors dels impactes acústics i de pol·lució de l'atmosfera o que alleugereixin els seus efectes.

- Està encara poc elaborat el tractament de l'emplaçament de les àrees de joc en funció de l'asolellament ni la compensació de les variacions climàtiques per mitjà de l'arbrat caducifoli.

- La tendència a generalitzar la zonificació a partir de la morfologia -diversos nivells- hauria d'instaurar un ordre en l'ús i les activitats del parc per evitar conflictes i alhora fer disminuir el risc. A la pràctica els resultats no sempre són reeixits, tal vegada per la dificultat d'interpretar, en la fase de projecte, les necessitats reals dels grups d'usuaris. Per exemple, quan hi ha recorreguts interiors per a bicicleta, patins, etc., si estan ben definits, diferenciats i senyalitzats i es respecten, eviten interferències i la situació de risc.

- S'observa una previsió de llocs de control o vigilància dels adults sobre els infants no sempre prou adequats a la comoditat dels grans considerant que bona part són avis. Tampoc sembla contemplar-se el fet que la vigilància ha de fer sentir-se segurs els infants, però no excessivament controlats.

Consideracions sobre el paviment:

- S'observa un deteriorament general de la majoria de paviments, que presenten problemàtiques específiques per a cada tipus:
- Els paviments de sauló no estan llaurats amb la freqüència que caldria i en conseqüència la superfície es compacta i perd la qualitat amortidora.
- Sovint hi ha una manca de drenatge de les aigües pluvials o d'altres procedències.
- La contigüïtat de diferents materials en el paviment provoca contaminacions que poden agreujar el risc, com ara la grava al costat de formigó.
- S'observen deficiències en l'estat dels paviments de cautxú que perden la seva capacitat d'absorbir els impactes de caiguda i esdevenen una nova font de risc en acumular brutícia en els llocs malmesos.
- Respecte als elements naturals, s'observa una progressiva substitució dels materials durs que pavimenten els contorns de les àrees de joc per elements de vegetació. Aquest fet, que d'entrada semblaria més adequat, presenta dèficits de manteniment i neteja que, si no són atesos, produeixen una sensació de deixadesa i manca d'higiene.

D'altra banda s'ha observat una correspondència directa entre els nivells de qualitat i manteniment de la vegetació i l'estat general del manteniment de l'àrea. La qualitat espacial que es deriva d'una correcta i generosa utilització dels elements naturals pot generar conductes menys agressives. Tanmateix en àrees molt agradides, vandalitzades regularment s'aprecia una deixadesa des de tots els àmbits del manteniment que afecta també la vegetació.

- La presència d'elements simbòlics, potser per una manca d'educació de sensibilització, en molts casos sembla incitar a un cert vandalisme.
- Es percep una suficiència i adequació dels elements funcionals o mobiliaris. No obstant això, sigui per interferències en el procés de construcció, sigui per vandalització, sigui per hàbits d'ús o necessitats diferents de les previstes en el projecte, es detecten nivells d'insatisfacció a través de les queixes ciutadanes que manifesten, per exemple, la presència de fonts que no funcionen adequadament o la manca de seients als llocs propers a l'espai de joc que dificulta la vigilància dels infants.
- Cal esmentar que el 66,1 % d'accidents lleus que succeeixen en els parcs infantils (un 6,3 % del total d'accidents que afecten els infants de Catalunya), es produeixen en el terra del recinte.

Quant a l'equipament de joc

- Pel que fa al nombre d'aparells –que en principi és proporcional a les dimensions de l'àrea-, s'ha constatat una demanda reiterada dels usuaris. Sovint hi ha la percepció per part del usuaris d'un manca d'equipaments. Si bé, per una banda, es pot considerar una demanda justificada, ja que en determinats casos el fet que hi hagi tan sols un aparell d'un determinat tipus genera conflictes, de l'altra aquesta demanda no sem-

pre té en compte ni la capacitat de l'espai ni les potencials condicions de seguretat que ofereix el recinte. Passa el mateix que amb l'eliminació d'equipaments de joc per la poca idoneïtat del lloc, que ha desencadenat protestes veïnals. Altres vegades la demanda pot obeir a tendències excessivament consumistes en detriment del joc creatiu per ell mateix.

- Respecte a la qualitat del disseny, tot i que es mantenen tipologies tradicionals, s'observa una clara tendència a introduir aparells de joc amb nous materials que pressuposen usos i activitats més segures. A nivell formal s'han produït grans canvis que s'adiuen amb una nova concepció dels equipaments en funció del valor de joc, en funció de la seguretat i en funció de la qualitat estètica. Això no sempre garanteix unes condicions òptimes de seguretat ni una adequació a les necessitats del joc dels infants.

En els jocs de construcció local no sempre es tenen en compte els principis bàsics. Donada la manca d'una normativa reguladora, cada ajuntament ha adoptat amb més o menys rigor els requeriments que ha cregut més convenients, en algunes ocasions amb més bona voluntat que domini dels requeriments exigits per aquests tipus d'instal·lacions.

- Qualitat de la instal·lació. S'observen algunes deficiències en els acabats, connexions, ancoratges, desgast excessiu, etc., que, tot i que aparentment poden semblar defectes d'instal·lació, sovint s'han de situar en l'àmbit de la construcció, dels materials o dels revestiments utilitzats.

És cert, en canvi, que no sempre es contemplen les distàncies requerides entre els diferents equipaments o entre un aparell i altres elements constructius.

Caldria assegurar la professionalitat dels instal·ladors, el correcte seguiment de les instruccions de muntatge i el control posterior.

Per a una correcta instal·lació d'un aparell és imprescindible l'adequada preparació del paviment, fonaments, el grau de porositat de la terra i altres característiques del sòl.

Aquests aspectes queden majoritàriament regulats en la EN 1176, una de les normes europees recentment aprovades, incorporada a la normativa espanyola el maig del 1998.

Quant als aparells:

Sense entrar en un peritatge tècnic que sobrepassa les dimensions d'aquest estudi i on es fa imprescindible disposar d'una normativa d'aplicació general a un nivell simplement d'observació, s'ha detectat entre els aparells tradicionals, més insegurat per deficiències constructives, d'instal·lació i de manteniment: en primer lloc, en els tobogans (graons poc segurs, pendents massa pronunciats, alçades excessives, inexistència de zona de reducció de velocitat, zones d'arribada malmeses i/o massa distants del nivell del terra i inexistència de revestiments amortidors), i en segon lloc, en els gronxadors (seients de fusta, claus fora de lloc, cadenes inadequades). Un risc que correspon als percentatges detectats des de la Direcció General de Salut Pública

(un 19,4% de lesions accidentals impliquen els tobogans i un 14,5 % els gronxadors.)

Pel que fa als equipaments de creació més recent, alguns presenten deficiències de plantejament i de construcció potser per la mateixa inexperiència. El fet de la novetat i la complexitat que ofereixen les noves estructures, en determinats moments i determinats llocs, n'han potenciat el mal ús. Malgrat tot es valoren les noves propostes de forma positiva.

En alguns casos de propostes no habituals s'ha detectat un cert risc per l'impacte d'usos o inadequats afavorits per la mateixa novetat de la instal·lació.

Quant a l'ús:

Es general s'observa una manca de *cultura d'usuari d'espais de joc*, tant pel que fa als infants i joves com als adults i la societat en general.

Hi ha una manca de sensibilitat per apreciar algunes de les propostes i una manca de respecte pels equipaments. Aquesta manca de respecte s'estén entre els diferents col·lectius. Això genera conflictes diversos sovint difícils de solucionar.

La deixadesa que es visualitza en papers i llaunes per terra, fustes estellades, burilles, grafitis incontrolats, desplaçament forçat de mobiliari que no es torna a lloc, elements destrossats pel mal ús, etc., delaten conductes poc responsables, poc respectuoses de cara als propis infants i que poden provocar un cert malestar i descoratjament als responsables de la gestió i el manteniment.

Quant al manteniment:

De cara a l'usuari, malgrat els esforços que fan els diferents àmbits responsables del manteniment dels espais de joc, hi ha una percepció generalitzada de deficiències greus en aquest sentit. Caldria que les queixes fossin ateses amb rapidesa, però no sempre és així, com quan un sorral segueix negat tres mesos després de tenir constància d'un avís de la Guàrdia urbana.

S'observa una manca de previsió en algunes actuacions que potser no han previst inicialment unes accions o uns materials que, tot i que inicialment poden ser més costoses, a la llarga són de més fàcil manteniment

No hi ha una constància explícita per els usuaris de la freqüència d'inspeccions bé siguin oculars, funcionals o periòdiques. Tampoc s'observen referències que indiquin les dades de construcció com a mesures que poden contribuir a una millora en la percepció de la seguretat i el confort. Això pot generar una certa inquietud i desconfiança amb la consegüent percepció de risc.

6.3 NORMATIVA D'APLICACIÓ I COMENTARIS

Declaració Universal dels Drets dels Infants, de 20 de novembre de 1959

* Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets dels Infants, aprovada el 20 de novembre de 1989

Article 7:

«L'infant gaudirà plenament de jocs i esbarjos, els quals hauran d'estar orientats a les finalitats perseguides per l'educació; la societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret.»

Article 31,1:

«Els estats membres reconeixen el dret de l'infant al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.»

* Constitució Espanyola:

Article 39,4:

«Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.»

* Recomanació Europea 874 (1979) sobre la Carta Europea dels Drets dels Infants

Capítol VI. b:

«Caldria assegurar el dret dels infants a una atenció adequada, que inclogui mesures efectives contra la malaltia i els accidents, i adequada atenció mèdica.»

* Resolució Europea (76)6 de recomanacions als governs sobre prevenció d'accidents en la infantesa

«El Comitè de Ministres,

»Considerant que l'objectiu del Consell d'Europa és aconseguir una major unitat entre els seus membres i que aquest objectiu pot ser perseguit, *inter alia*, per l'adopció d'una acció comuna en els camps social i de la salut pública;

»Expressant una preocupació important per la manca de canvis significatius des de l'estudi portat a terme en el marc del programa de recerca mèdica coordinat el 1970;

»Considerant que els accidents en la infantesa presenten encara considerables problemes de salut;

»Considerant que aquests accidents representen una càrrega innecessàriament elevada per a la comunitat i sovint un problema físic, social i psicològic per a l'infant i la seva família;

»Considerant la necessitat d'accions continuades en el camp de la prevenció d'accidents en la infantesa a nivell internacional, nacional, regional i local,

»I. Recomanava als governs dels estats membres que implantin tant com els sigui possible les mesures enumerades en l'Apèndix A i que, en introduir aquestes mesures, facin ús del model aportat en l'Apèndix B;

»II. Convida els governs dels estats membres a informar la Secretaria General del Consell d'Europa cada cinc anys de les accions preses respecte a aquesta resolució.»

* *Declaració sobre el Drets de l'Infant a Jugar, elaborada per l'Associació Internacional pel Dret dels Infants al Joc (IPA), assessorada per UNESCO i UNICEF, en què expressava la seva preocupació sobre «els trets alarmants i el seu impacte negatiu en el desenvolupament de l'infant»:*

- La indiferència de la societat envers la importància del joc.
- El marcat èmfasi dels estudis teòrics i acadèmics a les escoles.
- El creixent nombre d'infants que viuen en condicions inadequades a la seva supervivència i desenvolupament.
- La creixent explotació comercial dels infants i el deteriorament de les tradicions culturals.
- La inadequada preparació dels infants per fer front a la vida en una comunitat canviant a gran velocitat.
- La creixent segregació dels infants dins la comunitat.
- L'èmfasi exagerat en una competitivitat malaltissa i el «guanyar a qualsevol preu en els esports infantils.»

Aquesta Declaració fa una crida a l'acció a cinc departaments: salut, educació, benestar social, lleure i planificació, per aconseguir més professionals orientats vers el joc i menys jocs i joguines comercials i violents.

* *Llei Catalana 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció als infants i adolescents*

Article 32, Activitats recreatives, culturals i esportives:

1. «Els infants i adolescents tenen dret a rebre una formació integral en el seu temps de lleure que faciliti la seva educació com a ciutadà conscient i responsable, fent ús de la xarxa associativa que existeix a Catalunya especialitzada en aquesta matèria.
2. »Els infants i els adolescents tenen dret al descans, al joc i a les activitats recreatives pròpies de llur edat com a part de l'activitat quotidiana i també a participar lliurement en la vida cultural i artística de llur entorn social.
3. »El joc s'ha d'entendre com un element essencial del creixement i la maduració dels infants i dels adolescents. El joc i les joguines s'han d'adaptar a les necessitats dels infants i dels adolescents i han d'ajudar al desenvolupament psicomotor en cada etapa evolutiva.
4. »Els infants i els adolescents tenen dret a practicar l'esport i a participar en activitats físiques i recreatives en un ambient de seguretat».

Article 46, Zones recreatives i parcs d'atraccions:

1. «Les zones recreatives a les quals tenen accés els infants i adolescents han d'estar situades en llocs idonis i, en tot cas, allunyades o protegides de qualsevol ele-

ment perillós, i han d'estar configurades de manera que garanteixin les mesures de seguretat adequades i, en la mesura que puguin, han de facilitar el control dels infants i els adolescents i la separació per grups d'edat, amb espais reservats exclusivament per a infants menors de quatre anys».

2. »Hom ha de garantir que els infants i els adolescents que tenen una disminució física, psíquica o sensorial tinguin dret a accedir a les zones recreatives a què es refereix l'apartat 1 i puguin gaudir-ne, d'acord amb el que disposa la legislació vigent sobre accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques.»

3. »Els parcs d'atraccions i altres zones recreatives anàlogues han de comptar amb personal preparat degudament a fi de prevenir accidents i evitar qualsevol risc possible als infants i als adolescents i, si s'escau, han de tenir establert un pla d'emergències per a l'evacuació de les instal·lacions.»

4. »El Govern de la Generalitat ha de regular per reglament les mesures o els serveis de vigilància i les característiques de les activitats que es duen a terme en les zones recreatives a les quals tenen accés els infants i els adolescents, d'acord amb el que disposa la Llei 10/1990, sens perjudici del que estableixen els apartats 1, 2 i 3.»

Article 49, Espai Urbà:

1. «Els infants i els adolescents tenen dret a conèixer llur poble o ciutat i llur barri per tal de gaudir de l'entorn urbà.»

2. »Les administracions públiques han de fomentar:

» a) La presa en consideració de les necessitats específiques dels infants i els adolescents en la concepció dels espais urbans.»

» b) La disposició d'àmbits diferenciats en els espais públics perquè els usin els infants i els adolescents.»

* *Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.*

Article 11. Principis rectors de l'acció administrativa:

1. «Les administracions públiques facilitaran als menors l'assistència adequada per l'exercici dels seus drets.

»Les Administracions públiques, en els àmbits que els són propis, articularan polítiques integrals encaminades al desenvolupament de la infància emprant els mitjans oportuns, de forma molt especial quan es refereixi als drets enumerats en aquesta Llei. Els menors tenen dret a accedir a aquests serveis per sí mateixos o a través dels seus pares o tutors o institucions en una posició equivalent, els quals, al mateix temps, tenen el deure d'utilitzar-los en benefici dels menors.

»S'impulsaran polítiques compensatòries dirigides a corregir les desigualtats socials. En tot cas, el contingut essencial dels drets del menor no podrà quedar afectat per manca de recursos socials bàsics.

»Les administracions públiques hauran de tenir en compte les necessitats dels menors en exercir les seves competències, especialment en matèria de control sobre productes alimentaris, consum, vivenda, educació, sanitat, cultura, esport, espectacles, mitjans de comunicació, transports i espais lliures a les ciutats.

»Les administracions públiques hauran de tenir en compte particularment l'adequada regulació i supervisió d'aquells espais, centres i serveis, en els quals es troben habitualment els infants, en tot allò que fa referència a les seves condicions físiques i ambientals, higienicosanitàries i de recursos humans i als seus projectes educatius, participació dels menors i altres condicions que contribueixen a assegurar els seus drets.»

* *Reial Decret 2330/1985*, de 6 de novembre, sobre normes de seguretat de joguines.

* *Reials Decrets 880/1990*, de 19 de juny, i *204/1995*, de 10 de febrer, que incorporen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives de la CEE 88/378, de 3 de maig, i 93/68, de 22 de juliol, en relació a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre seguretat en les joguines, amb l'objectiu d'harmonitzar les diferents legislacions i facilitar la lliure circulació dels productes, garantint els mateixos nivells de protecció de la salut i seguretat dels consumidors en els diferents països comunitaris i establint un plantejament global en matèria de certificacions i proves, avaluació de la conformitat i utilització de CE.

* L'Asociación Española de Normalización (AENOR) va ser autoritzada per la Direcció General de Política Tecnològica el 1993. AENOR va crear el Comitè Tècnic CTN-147, format per associacions, fabricants, comerciants, usuaris i administracions públiques, entre les funcions del qual s'hi troben vetllar per l'adequació dels equipaments de zones de joc per a infants. Aquest Comitè correspon al Comitè Tècnic Europeu CEN/TC-136.

* *Normes Europees NE*, ratificades com a normes espanyoles i incorporades a la legislació nacional:

- UNE EN 1176-7, equipament de les àrees de joc.
- UNE EN 1177, revestiments de les superfícies de les àrees de joc absorbidores d'impactes. Requisits de seguretat i mètodes d'assaig.
- UNE 66501, incorporada a l'anterior
- UNE 1037, incorporada a l'anterior

En aquest cas a la normativa caldrà donar-hi una nova dimensió, donat que el sedàs de l'educació i la formació cívica ens poden fer veure nous valors, difícils d'expressar en altres tipus normatius, ja que són altament tècnics o quantificables amb nombres, barems i índex.

En referència a la normativa sobre parcs infantils públics hi ha alguns aspectes a tenir en compte:

a) L'emplaçament, és a dir, la posició dins el si urbà, sigui aquest rural o ciutadà. Dins d'aquest emplaçament cal tenir present la posició-orientació en relació amb els carrers i fets urbans de l'entorn, i la posició meteorològica.

b) Els tipus d'aparells (jocs, fonts, sorrals etc.) i la seva col·locació en l'espai o àrea de joc, la qual cosa definirà els grups d'edat dels nens que en faran ús, marcant àrees, zones etc. per tal d'optimitzar-ne l'ús.

c) El tipus de complements de les zones de joc i el seu entorn: vegetació, tanques, bancs, defenses, escossells, etc.

d) Les especificitats tecnològiques, avaluable per proves tipus de referència, dels materials a col·locar: graus de duresa, capacitat d'absorció d'impactes, grau de lliscament, absorció calòrica, permeabilitat, etc.

Aquesta darrera especificitat donarà lloc als assaigs específics corresponents, i a l'homologació de materials tipus, abans i després de la seva aplicació, és a dir, la solució constructiva específica. En aquest apartat poden aprofitar-se, sens dubte, normatives ja existents en gairebé tots els casos, les quals únicament caldrà revisar o adaptar per al cas específic.

Excepte per les especificitats tecnològiques citades a l'apartat (d), la normativa haurà de ser únicament un referent, ja que l'autèntica normativa és donada pel coneixement i el sentit comú.

S'ha de tenir en compte que no és el mateix l'infant sol que en grup, ni en el pati de casa o de l'escola que al carrer, ni amb els seus jocs habituals que amb la novetat del joc comunitari i compartit, ni en un entorn familiar o domèstic que en l'espai urbà, on no coneix ni sap com controlar el risc.

Tampoc no és el mateix el nen de primera infància que el de segona, l'edat és un fet qualitatiu important en aquest cas.

Ningú pensa que un hospital es pot encarregar a qual-sevol professional, però en canvi, una àrea o espai de joc infantil públic es considera un tema menor i no d'especialista. Cal veure'n uns quants per adonar-se que encara no tenim tradició en aquest aspecte i per tant hem d'anar educant-nos-hi.

Quan tot això passi, serà més fàcil que els professionals abordini els projectes amb un coneixement més profund, com correspon.

Com a norma cal pensar, que com més petit es el ciutadà que n'ha de fer ús, més coneixedor ha de ser el professional del tema que desenvolupa.

Tenir una normativa ajuda, però no ho és tot, cal seguir-la no solament en l'aplicació sinó en els encerts i errors, corregir-la, disminuir-la o ampliar-la, segons els casos. En definitiva, fer-ne un aprenentatge i donar-ne una pedagogia per tal de fer i crear coneixement.

Una normativa és bona quan evoluciona i el seu equip de seguiment pot anar afegint o suprimint paràgrafs i articles, deixant els suprimits en els annexes, com a testimoni i font del coneixement sobre el tema.

Una normativa sobre qualsevol tema, per bona que sigui, mai podrà evitar totes les incidències i riscos inherents al tema que tracti.

Això només pot donar-ho l'educació continuada dels ciutadans. Si els nostres mandataris pensessin que tots els empleats públics han de tenir una faceta educadora ciutadana, el país ho notaria de forma quasi immediata.

Si urbanament tinguéssim clar que el més feble té sempre la preferència en tot, la qualitat de vida ciutadana pujaria molts nivells tot d'una.

En la circulació, per exemple: el vianant té sempre preferència, encara que oblidí la seva conducta correcta, i encara més si és vell o infant. Amb aquesta premissa assumida, la circulació viària canviaria immediatament d'una manera favorable.

Igual podem dir-ho en les àrees o espais de jocs infantils. Qui no ha vist els adults molestar els nens?, o els amos dels gossos deixar-los ocupar i embrutar les zones de joc?, etc.

Així podríem anar desgranant molts i diversos temes de l'àmbit de les àrees de jocs en llocs públics en relació a l'educació cívica.

Educar en aquest sentit solament pot fer-ho la família, l'escola, la societat, junt amb la ciutat degudament coordinades, i cal exigir-ho: primer, als seus mandataris i també als seus treballadors, els quals haurien de ser exemple per a tots.

El manteniment d'aquestes zones, que no és fins ara una especificitat normativa, és una assignatura pendent de les administracions que va lligada evidentment al seu bon ús i, per tant, a l'educació.

És infinitament més costós, en tots sentits -monetari, humà, administratiu etc.- mantenir en condicions una zona d'aquest tipus que implantar-la. Per què no incloure el manteniment a la normativa? Això implicaria les diverses administracions.

En definitiva, en abordar el problema de les àrees i espais de joc i lleure públics per a infants cal tenir present els aspectes següents:

Per moltes normatives i bona aplicació que se'n faci, mai no es podrà evitar la totalitat dels riscos per als infants que en facin ús, ja que sempre existirà la possibilitat de l'accident. Una bona normativa i la seva correcta aplicació poden, això sí, reduir els riscos fins a un mínim raonable. Cal posar el tema en mans d'especialistes i educar la gent que haurà de fer-se càrrec d'aquests espais.

L'equip o equips normatius han de treballar continuadament a partir del moment que la normativa surti i disposar-se a avaluar, corregir i educar.

L'aspecte del manteniment d'un espai de joc infantil és tan essencial, que pot ser determinant a l'hora de decidir la seva creació.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

ANDEL, van J. (1997). Play in Almere. Applied research in the context urban planning and management. A «Ciutat i Medi Ambient des de l'experiència humana».

A.A.V.V. (1993), *Barcelona espacio público*. Ajuntament de Barcelona.

BADELOT C., GARDENT, J. (1976) *Jeu et habitat*. CODEJ. Ministère de l'équipement Française

BENGTSSON, A., (1974). The Child's Right to Play. International Play ground association.

BJÖRKKLID, P. (1982). *Children's outdoor environment*. Stockholm Institut of Education

CENTRO DE ESTUDIOS SOCIALES. (1992) European seminar space and quality of live for children. Ministerio de asuntos sociales.

CHOMBART DE LAUWE, M^aJ. (1976) «L'appropriation de l'espace par les enfants: processus de socialisation». A Korosek-Sefarty.

CHOMBART DE LAUWE, H.P. «Appropriation de l'espace et Changement social». A Appropriation de l'espace. Actes de la Conférence de Strasbourg. 1976.

CONSEIL CANADIEN DE L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE. (1980). Lignes directrice sur les aires de jeux.

DOMINGO, M., BONET, Mª Rosa. (1998) Barcelona i els moviments socials urbans. Fundació J. Bofill. E.Mediterranea

FUNCOE. (1997). *Informes, estudios y documentos. Seguridad y prevención de accidentes en areas de juegos infantiles*. Defensor del Pueblo.

HART, R. (1992). Children's participation. From tokenism to citizenship. Innocenti Essays. UNICEF.

HART, R. (1997) *Children's participation. The theory and practice of involving young citizens in community development and environment care*. UNICEF.

HOGAN, P. (1982). *The nuts and bolts of Playground construction*. Leisure Press.

HUERTA, P. (1991), *Formació, evolució i ús social de 10 espais urbans de Barcelona*. Ajuntament de Barcelona.

INSTITUT CATALÀ DEL COMSUM. (1991). *Recomanacions per a l'instal·lació d'un parc per a infants*. Generalitat de Catalunya

LEDROUT, R. (1977). *L'enfant et la ville*. Centre George Pompidou

MASON, J (1982). *The environment of play*. Leisure Press

MESMIN, G. (1973) *L'enfant, l'architecture et l'espace*. Casterman,

MIRÓ, Mª T., «Desarrollo cognitivo y psicoanálisis». A *Cuadernos de Pedagogia*. nº 271, (Julio-Agosto) 1998

MORALES, M. (1982). «Utilización y practica pedagogica». A *Cuadernos de Pedagogia*. Nº 86

MORALES, M. et alters. (1986). «Espais de joc a les ciutats. Per què?». A *Lleure Infantil i Municipi*. Diputació de Barcelona.

MORALES, M., POL, E. »Espais dels nens, espais per als nens». A *Revista de Treball Social*. N°10. Juny 1998. Barcelona.

MORALES, M., VENTALLÓ, E. (1992), »Reflexions entorn del dret del nen a jugar». A *Infància*, n°66

MORALES, M. (1995). «Infancia y medio urbano». A *La infancia nuevo sujeto social*. Jornadas técnicas en Coslada.

MORALES, M., VENTALLÓ, Mª E., TONUCCI, F., (1996) *Barcelona amb ulls de nen*. PAU. Ediciones.

MORALES, M. (1997) «Los espacios para el uso y la práctica de las relaciones infantiles». *Infancia urbana i vida cotidiana*. Madrid.. Serie monografías. Universidad Autonoma de Madrid. (Actas de las Jornadas «Los niños en la ciudad». Pp 79-86)

MORALES, M. «Els infants a la ciutat i la qualitat de vida». A *Revista de treball social*. N°.149 *Habitat i qualitat de vida*

MORALES, M. (1998). «Espai arquitectònic i educació». A *Temps d'Educació*. N°19. Arquitectura i educació. Divisió de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

MORE, R. (1986) *Childhood's Domain*. Play and place in child development. Croom Helm

MORE, R. (1996). «Childhood without nature? What do we know ?, what we can be done?» 14th Conference of the International Association for the People-Environment Studies

NORÉN-BJÖRN, E. (1977). *The impossible Playground*. Leisure Press.

PARLAMENT DE CATALUNYA (1998) *Els Drets de l'Infant*. Publicacions del Parlament de Catalunya

POL, E. (1996). «La apropiación del espacio». A *Cognición, representación y apropiación del espacio*. Monografías Psico-socio ambientales, número 9. Publicacions Universitat de Barcelona.

TONUCCI, F. (1995) *La citta dei bambini*. Un modo di pensare la città. CNR. Roma

TONUCCI, F (1997). *La ciutat dels infants*. Barcanova

SALLE, Xavier de la (1982). *Espaces de Jeux. Espaces de Vie*. Dunod

SALVADOR, Mª Rosa, (1998) «Jugar segur». A *Barcelona verda*, n° 60.

SIMON AND DAVID, Edited by. (1987) *Spaces for Children*. Plenum

STILMAN, M. (1991) *Espacios abiertos para la Infancia*. Ministerio de Asuntos Sociales

TERRICABRES, J.M^a., *Atreveix-te a pensar*. La utilitat del pensament rigorós en la vida quotidiana. Edicions la campana. Barcelona 1998.

Contactes

– Ajuntament de Barcelona. Regiduria de Drets Civils
Drets del Infants

[<http://www.bcn.es/infancia>]

– Ajuntament de Barcelona. Direcció de Serveis d'orientació al Ciutadà i Qualitat

Servei de Queixes i suggeriments

[<http://www.bcn.es/>]

– Ajuntament de Lleida .Serveis Personals

[<http://www.paeria.es/infancia>]

– Save the Children:

[<http://www.funcoe.es>]

[<http://www.sefuk.org.uk>]

– The European Children's Net Work

[E-mail: savechildbru@skynet.be]

8. ANNEX

Plantilla observacional

Subgrup A1. Personal funcionari de carrera Síndic de Greuges.
Convocatòria 02. Lloc de treball de tècnic/a de disseny i comunicació.
Prova 1.

Supòsit pràctic 3. Transparència

Context del supòsit

La transparència és un principi d'actuació de l'administració pública pel qual l'administració ha de difondre i permetre l'accés a la informació pública, és a dir, a les dades i documents en mans de l'administració perquè els ciutadans puguin conèixer i avaluar l'exercici de les competències i les polítiques públiques.

L'objectiu de la publicitat activa és oferir a tothom informació clara, essencial i actualitzada relativa als àmbits d'actuació, amb caràcter permanent, de la manera que resulti més comprensible per a les persones, i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil.

El Síndic de Greuges de Catalunya és un subjecte obligat per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTC) i pel Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (RLTC), que la desenvolupa. Tota la informació de publicitat activa s'articula a través del seu propi portal de transparència (<https://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=270>).

S'adjunta com a dossier de l'exercici un extracte de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Atenent que els portals de transparència han de ser accessibles i complir amb el contingut mínim que estableix la LTC:

Part 1. Definició de l'estructura bàsica que hauria de tenir el portal de transparència del Síndic (puntuació màxima: 20 punts)

Defineix l'estructura bàsica que hauria de tenir el portal de transparència del Síndic, d'acord amb les seves competències i funcions.

Fes un esbós amb els grans apartats en què organitzaries el portal i els principals documents que hauria de contenir, seguint com a model l'exemple d'apartat que s'indica a continuació.

Exemple:

Gestió econòmica i pressupostària

- Pressupost
- Comptes anuals
- Patrimoni
- Retribucions
- Declaració de béns i activitats

Part 2. Característiques que hauria de tenir la documentació continguda en el portal (puntuació màxima: 10 punts)

Explica les característiques que hauria de tenir la documentació continguda en el portal, d'acord amb la normativa aplicable.

The screenshot shows the website header with the Síndic logo, language options (CATALÀ, CASTELLANO, ARANÉS, ENGLISH, FRANÇAIS), a phone number (900 124 124), and a search bar. Below the header is a navigation menu with links: El Síndic, Consultes i queixes, Informes i resolucions, Temes, Notícies, and Contacta.

The main content area is divided into two columns. The left column features a dark banner with the text "De dilluns a dijous de 8.30 a 17.30 h" and "Divendres de 8.30 a 15 h", followed by a recommendation to book a prior appointment. Below this are eight service tiles: "Vull presentar una queixa", "El Síndic visita la teva localitat", "L'agenda del Síndic", "Transparència", "Seu electrònica", "Resolucions", "El defensor d'infants i adolescents", and "Segregació Escolar".

The right column is titled "Notícies" and contains a news article titled "Segregació escolar: 'S'ha avançat, però encara tenim deures pendents'". The article text includes: "5è aniversari del Pacte contra la segregació escolar", "El treball penitenciari és la gran assignatura pendent", "El treball és una eina imprescindible per a la reinserció social", "La modalitat de treball a l'exterior és un model d'èxit", "Els salaris actuals dels interns són insuficients per contribuir a l'economia familiar", and "La sindica està preocupada per l'increment de les contencions mecàniques". To the right of the text are two images: one of a woman speaking at a podium and another of a group of people standing together.

Article 1

Objecte de la Llei

1. Aquesta llei té per objecte:

- a) Regular i garantir la transparència de l'activitat pública.
- b) Regular i garantir el dret d'accés de les persones a la informació i la documentació públiques.
- c) Establir els principis i les obligacions de bon govern d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs, el personal al servei de l'Administració i la resta de persones a qui és aplicable aquesta llei.
- d) Aplicar el govern obert i fomentar la participació i la col·laboració ciutadanes.
- e) Regular el règim de garanties i responsabilitats per l'incompliment dels deures i les obligacions establerts per aquesta llei.

2. La finalitat d'aquesta llei és establir un sistema de relació entre les persones i l'Administració pública i els altres subjectes obligats, fonamentat en el coneixement de l'activitat pública, la incentivació de la participació ciutadana, la millora de la qualitat de la informació pública i de la gestió administrativa i la garantia del retiment de comptes i de la responsabilitat en la gestió pública.

Article 2

Definicions

Als efectes d'aquesta llei, s'entén per:

- a) *Transparència*: l'acció proactiva de l'Administració de donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació i les seves obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la participació en els assumptes públics.
- b) *Informació pública*: la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei.
- c) *Dret d'accés a la informació pública*: el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei.
- d) *Bon govern*: els principis, les obligacions i les regles sobre la qualitat dels serveis i el funcionament de l'Administració, i els principis ètics i les bones pràctiques d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs de l'Administració, els càrrecs directius i la resta de personal al servei de l'Administració, amb l'objectiu que aquesta funcioni amb la màxima transparència, qualitat i equitat, i amb garantia de retiment de comptes.
- e) *Govern obert*: les mesures per a establir una relació i un diàleg permanents i bidireccionals entre l'Administració i les persones a l'hora de definir i aplicar les polítiques públiques, i per a introduir i desenvolupar instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics.
- f) *Administració pública*: les administracions públiques i els organismes, els ens públics i els ens instrumentals del sector públic i entitats vinculades amb l'Administració a què fa referència l'article 3.1.a, b, i c, i els altres organismes i institucions públiques compresos en l'article 3.1.b.
- g) *Grups d'interès*: les persones físiques o jurídiques de caràcter privat que fan actuacions de participació activa en polítiques públiques o en processos de presa de decisions a Catalunya amb la

finalitat d'influir en l'orientació d'aquestes polítiques en defensa d'un interès propi o de tercers, o d'un interès general.

h) *Subjectes obligats*: totes les persones físiques o jurídiques respecte de les quals aquesta llei imposa deures i obligacions.

i) *Publicitat activa*: el deure dels subjectes obligats de fer públics, d'ofici, els continguts d'informació pública que determina el capítol II del títol II.

Article 3

Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable:

a) A l'Administració de la Generalitat i els ens que integren l'Administració local a Catalunya.

b) Als organismes i ens públics, les societats amb participació majoritària o vinculades, les fundacions del sector públic, les entitats de dret públic dependents o vinculades amb les administracions a què fa referència la lletra *a*, les entitats de dret públic que actuen amb independència funcional o amb una autonomia especial reconeguda per llei que exerceixen funcions de regulació o supervisió externa sobre un determinat sector o activitat, les institucions de la Generalitat a què fa referència el capítol V del títol II de l'Estatut d'autonomia, els col·legis professionals i les corporacions de dret públic en allò que afecta l'exercici de llurs funcions públiques i els consorcis o altres formes associatives i llurs ens vinculats i societats mercantils en què participa de manera majoritària alguna d'aquestes administracions.

c) A les universitats públiques de Catalunya i els ens que en depenen o hi estan vinculats o participats, incloses les societats mercantils, les fundacions i altres ens instrumentals.

d) A les persones físiques o jurídiques que exerceixen funcions públiques o potestats administratives, que presten serveis públics o que perceben fons públics per a funcionar o per a dur a terme llurs activitats per qualsevol títol jurídic.

e) A les persones físiques o jurídiques que duen a terme activitats qualificades legalment com a *serveis d'interès general o universal*.

f) Als grups d'interès, en els termes que estableix el títol IV.

2. En els casos de l'apartat 1. *d* i *e*, el compliment de les obligacions establertes per aquesta llei l'ha de fer efectiu l'Administració responsable. A aquest efecte, les persones i entitats privades han d'informar l'Administració de les activitats directament relacionades amb l'exercici de funcions públiques, la gestió de serveis públics i la percepció de fons públics, i de les activitats que restin dins la supervisió i el control de l'Administració en el cas de serveis d'interès general o universal. També l'han d'informar de les retribucions percebudes pels càrrecs directius si el volum de negoci de l'empresa vinculat a activitats dutes a terme per compte de les administracions públiques supera el vint-i-cinc per cent del volum general de l'empresa.

3. Els municipis poden complir les obligacions de transparència i les que deriven del dret d'accés a la informació pública, de manera associada o per mitjà de fórmules de cooperació establertes amb els ens locals supramunicipals o amb l'Administració de la Generalitat, si per raons de capacitat o eficàcia no les poden complir directament.

4. Les obligacions de transparència establertes pel títol II també són aplicables als partits polítics, a les

associacions i fundacions vinculades, a les organitzacions sindicals i empresarials i a les entitats privades en els supòsits següents:

- a) Si perceben subvencions o ajuts públics de més de 100.000 euros anuals.
  - b) Si almenys el quaranta per cent de llurs ingressos anuals procedeix de subvencions o ajuts públics, sempre que aquesta quantitat sigui de més de 5.000 euros.
5. Els contractes del sector públic han d'incloure les obligacions dels adjudicataris de facilitar informació establertes per aquesta llei, sens perjudici del compliment de les obligacions de transparència.
6. Cada subjecte obligat és responsable de la informació que inclou en el seu portal de transparència i de la que incorpora al Portal de la Transparència, en compliment del que estableix aquesta llei.

Article 4

Responsables de l'aplicació d'aquesta llei

1. Els responsables del compliment dels deures i les obligacions establerts per aquesta llei són els alts càrrecs al servei de la Generalitat i de l'Administració local de Catalunya i el personal al servei de l'Administració pública, en l'àmbit general, i també les persones que determina aquesta llei amb relació a àmbits específics.
2. Als efectes d'aquesta llei, tenen la condició d'alts càrrecs:
  - a) Al servei de la Generalitat, els que estableix la llei reguladora del règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat.
  - b) Al servei de l'Administració local, els representants locals i els titulars dels òrgans superiors i directius, d'acord amb el que estableix la legislació de règim local.
  - c) Al servei dels altres organismes públics a què fa referència l'article 3, els titulars o membres dels òrgans de govern i els càrrecs directius dels dits organismes.
3. Per a la resta de responsables, la normativa reguladora de l'organització administrativa ha de determinar amb claredat i precisió les autoritats i els òrgans responsables del compliment dels deures i les obligacions establerts per aquesta llei.

TÍTOL II

De la transparència

CAPÍTOL I

Transparència en l'activitat pública

Article 5

Disposicions generals

1. Els subjectes obligats han d'adoptar les mesures necessàries per a facilitar a les persones el coneixement de la informació pública. La informació subjecta al règim de transparència s'ha de fer pública en les seues electròniques i els llocs web dels subjectes obligats, d'una manera clara, estructurada i en format reutilitzable.
2. Als efectes del que estableix l'apartat 1, els subjectes obligats han de garantir la transparència de la informació pública per mitjà d'un sistema integral d'informació i coneixement en format electrònic, el

disseny del qual s'ha de fonamentar en l'ús preferent dels sistemes de gestió de documents públics, com a facilitadors de dades i documents autèntics, en el marc d'interoperabilitat del sector públic.

3. El sistema integral a què fa referència l'apartat 2 ha de permetre a les persones un accés fàcil i gratuït a la informació pública, amb la finalitat de fomentar-ne el coneixement i de facilitar la participació i col·laboració responsable en els assumptes públics.

4. El sistema es fonamenta en el Portal de la Transparència, que és l'instrument bàsic i general de gestió de documents públics per a donar compliment i efectivitat a les obligacions de transparència establertes per la Llei, i en les seus electròniques o llocs web corresponents. El Portal de la Transparència ha d'incloure el Registre de grups d'interès, regulat pel títol IV, i els canals de participació i els procediments participatius en tràmit.

5. El Portal de la Transparència és organitzat i gestionat per l'Administració de la Generalitat, i també integra la informació de les administracions locals i de les administracions i entitats incloses en l'article 3.1.a, b, c, d i e. Les administracions locals i la resta d'administracions i entitats poden crear llurs propis portals de transparència, l'accés al contingut dels quals s'ha de facilitar des del Portal de la Transparència de la Generalitat, d'una manera interconnectada i que faciliti la integració. Tots els portals han de disposar d'un cercador que permeti un accés ràpid, fàcil i comprensible a la informació i que incorpori mecanismes d'alerta sobre les dades que s'han actualitzat.

6. El Portal de la Transparència i els portals que eventualment es creïn d'acord amb el que estableix l'apartat 5 s'han de configurar com una plataforma electrònica de publicitat activa a internet, han d'ésser fàcilment identificables i han de contenir l'enllaç de les seues electròniques de les administracions públiques o entitats corresponents. També han de complir les recomanacions de la Iniciativa d'Accessibilitat Web per a facilitar-hi l'accés a les persones amb discapacitat.

7. Els subjectes a què fa referència l'article 3.1.d i e han de complir llurs obligacions de transparència en els termes que estableix l'article 3.2.

Article 6

Obligacions de transparència

1. Per a fer efectiu el principi de transparència, els subjectes obligats han d'adoptar les actuacions següents:

a) Difondre la informació pública d'interès general d'una manera veraç i objectiva, perquè les persones puguin conèixer l'actuació i el funcionament de l'Administració pública i exercir el control d'aquesta actuació.

b) Garantir que la informació a què fa referència la lletra a es difon de manera constant i s'actualitza permanentment, amb la indicació expressa de la data en què s'ha actualitzat per darrera vegada i, si és possible, de la data en què s'ha de tornar a actualitzar.

c) Organitzar la informació de manera que sigui fàcilment accessible i comprensible per a les persones i que en faciliti una consulta àgil i ràpida per mitjà d'instruments de cerca dotats de les característiques tècniques que ho garanteixin.

d) Ordenar temàticament la informació perquè sigui fàcil i intuïtiva de localitzar. Aquesta ordenació s'ha de fer, com a mínim, amb criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental

corporatiu -si se'n disposa- i incorporant-hi índexs o guies de consulta.

e) Facilitar la consulta de la informació amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles i que permetin la interoperabilitat i la reutilització.

2. Les obligacions de transparència establertes per aquesta llei són mínimes i generals, i s'entenen sens perjudici de les que pugui establir d'una manera més detallada i específica la legislació aplicable.

3. Els subjectes obligats han d'establir procediments basats en indicadors objectius per a avaluar el compliment de les obligacions de transparència. En els procediments d'avaluació s'ha de garantir la participació d'experts independents i dels ciutadans.

Article 7

Límits a les obligacions de transparència

1. Els límits aplicables a les obligacions de transparència són els mateixos que el títol III estableix per al dret d'accés a la informació pública, especialment els relatius a la protecció de dades de caràcter personal.

2. El principi de transparència s'ha d'interpretar i aplicar en tots els casos de manera preferent. Qualsevol limitació en l'aplicació del principi de transparència s'ha de fonamentar en un límit o una excepció expressament establerts per una norma amb rang de llei.

CAPÍTOL II

Publicitat activa

Article 8

Informació subjecta al règim de transparència

1. L'Administració pública, en aplicació del principi de transparència, ha de fer pública la informació relativa a:

- a) L'organització institucional i l'estructura administrativa.
- b) La gestió econòmica, comptable, pressupostària i patrimonial.
- c) Les decisions i les actuacions amb una rellevància jurídica especial.
- d) La plantilla, la relació de llocs de treball i el règim retributiu.
- e) Els procediments administratius relacionats amb l'exercici de les seves competències.
- f) Els contractes i els convenis.
- g) Les convocatòries i l'atorgament de les subvencions i els ajuts públics.
- h) Els informes i els estudis.
- i) Els plans, els programes i les memòries generals.
- j) La informació estadística.
- k) La informació geogràfica.
- l) Les matèries i les actuacions la publicitat de les quals s'estableixi per norma.
- m) Qualsevol matèria d'interès públic, i les informacions que siguin demanades amb més freqüència per via de l'exercici del dret d'accés a la informació pública.

2. La informació pública relativa a les matèries a què fa referència l'apartat 1 ha de comprendre totes les dades i els documents amb l'abast i la precisió que determinen els articles 9 a 15. La informació ha

d'ésser congruent amb la finalitat de coneixement prevista en cada cas i ha d'ésser adequada i completa pel que fa al contingut informatiu que determina la Llei.

Article 9

Transparència en l'organització institucional i l'estructura administrativa

1. La informació relativa a l'organització institucional i l'estructura administrativa que l'Administració ha de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d'incloure:

a) La descripció de l'organització de l'Administració i dels organismes i ens públics vinculats o dependents, i també de les societats, les fundacions públiques i els consorcis dels quals forma part l'Administració, amb la inclusió d'un organigrama actualitzat.

b) L'estructura organitzativa interna de l'Administració i dels organismes i entitats a què fa referència la lletra a, amb la identificació dels responsables dels diversos òrgans i llur perfil i trajectòria professionals.

c) Les funcions que tenen atribuïdes l'Administració i els organismes i entitats a què fa referència la lletra a, amb indicació de l'ens, l'entitat o l'òrgan que les exerceix en cada cas.

d) La relació de llocs de treball del personal funcionari, laboral i eventual, i la plantilla i la relació de contractes temporals i d'interinatges no vinculats a cap lloc de treball de la dita relació de llocs.

e) Les convocatòries i els resultats dels processos selectius de provisió i promoció del personal.

f) La relació d'alts càrrecs.

g) Les llistes que eventualment es creïn per a accedir als processos de formació i promoció.

h) La relació dels llocs ocupats per personal adscrit pels adjudicataris de contractes signats amb l'Administració que, en virtut del contracte, dugui a terme una activitat, un servei o una obra amb caràcter permanent en una dependència o un establiment públic, i també el règim de dedicació i el règim retributiu d'aquest personal i les tasques que duu a terme.

i) Els convenis, els acords i els pactes de naturalesa funcional, laboral i sindical.

j) El catàleg dels serveis prestats, les cartes de serveis existents i la informació sobre els resultats de les avaluacions de qualitat i de la incidència social de les polítiques públiques.

k) Els acords relatius a la creació, la participació i el funcionament dels ens públics, les societats i fundacions públiques, els consorcis i altres entitats vinculades a l'Administració pública.

l) La informació relativa als canals de participació i els procediments participatius en tràmit, d'acord amb el que estableixen aquesta llei i la Llei de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana, per tal de fer-ne difusió i facilitar la participació ciutadana.

m) Les resolucions dictades per l'òrgan competent, en aplicació de la normativa sobre el règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs, amb la forma i les condicions que es determinin per reglament.

n) Les infraccions comeses i les sancions aplicades als alts càrrecs de l'Administració de la Generalitat i al personal directiu del seu sector públic, en els termes de l'article 90 bis.

2. La informació organitzativa ha d'incloure el nombre d'alliberats sindicals que hi ha en l'àmbit de l'Administració i els ens que en depenen, amb la indicació dels sindicats corresponents, els costos que els alliberaments generen a l'Administració i el nombre d'hores sindicals utilitzades.

Article 10

Transparència en les decisions i actuacions de rellevància jurídica

1. La informació relativa a les decisions i actuacions amb rellevància jurídica que l'Administració ha de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d'incloure:

- a) Les normes aprovades per l'Administració pública –de les quals hi ha d'haver disponibles les versions en el format originari i, en el cas de les normes que hagin estat modificades, les versions consolidades– i les dades relatives a l'avaluació de l'aplicació de les normes.
- b) Les directives, les instruccions, les circulars i les respostes anonimitzades a consultes plantejades que tinguin una incidència especial sobre la interpretació i l'aplicació de les normes.
- c) Els procediments normatius en curs d'elaboració, amb la indicació de l'estat de tramitació en què es troben.
- d) Les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius, els diversos textos de les disposicions i la relació i valoració dels documents originats pels procediments d'informació pública i participació ciutadana i per la intervenció dels grups d'interès, si escau.
- e) El catàleg actualitzat de tots els procediments administratius, amb la indicació dels que estan disponibles en format electrònic, el sentit del silenci administratiu i els recursos que es poden interposar amb relació a les resolucions que hi posen fi.
- f) Els actes administratius, les declaracions responsables i les comunicacions prèvies que puguin tenir incidència sobre el domini públic o la gestió dels serveis públics, i aquells altres en què ho aconsellin raons d'interès públic especial.
- g) Els actes que hagin estat objecte d'un procediment de revisió en via administrativa.
- h) Les resolucions administratives i judicials que puguin tenir rellevància pública i les resolucions judicials definitives que afectin les persones obligades al compliment d'aquesta llei, per raó de l'exercici de les funcions i responsabilitats que els atribueix.
- i) Els dictàmens de la Comissió Jurídica Assessora i dels altres òrgans consultius.

2. En el cas de les lletres *c* i *d* de l'apartat 1, la informació també ha d'incloure els documents que, d'acord amb la normativa aplicable, han d'ésser sotmesos a un període d'informació pública durant la tramitació, i també el contingut íntegre dels textos dels avantprojectes de llei i dels projectes de reglament.

3. En el cas de les lletres *f*, *g*, *h*, i *i* de l'apartat 1, la informació no ha d'incloure dades o referències personals.

Article 11

Transparència en la gestió econòmica, comptable, pressupostària i patrimonial

1. La informació relativa a la gestió econòmica i pressupostària que l'Administració ha de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d'incloure:

- a) El pressupost, amb la descripció de les partides pressupostàries anuals i les dades de llur execució -de manera que se'n pugui conèixer el grau d'execució amb caràcter trimestral- i de llur liquidació, i el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- b) Les retribucions, indemnitzacions i dietes, les activitats i els béns dels membres del Govern, dels alts

càrrecs de l'Administració pública i del personal directiu dels ens públics, les societats, les fundacions i els consorcis, i les indemnitzacions que han de percebre en deixar d'exercir el càrrec.

c) Els comptes anuals complets preceptius i els informes d'auditoria de comptes i de fiscalització dels òrgans de control extern que els hagin emès.

d) Les resolucions dictades per l'òrgan competent per a instruir i resoldre els expedients relatius a les declaracions d'activitats, patrimonials i d'interessos dels alts càrrecs i a la inscripció en els registres corresponents, en aplicació de la normativa sobre incompatibilitats dels alts càrrecs.

e) La informació general sobre les retribucions, indemnitzacions i dietes percebudes pels empleats públics, agrupada en funció dels nivells i els cossos.

f) El cost de les campanyes de publicitat institucional, desglossant els diferents conceptes de la campanya i l'import contractat a cada mitjà de comunicació.

2. La informació relativa a la gestió patrimonial ha d'incloure:

a) La informació sobre les dades més rellevants de l'inventari general del patrimoni pel que fa als béns immobles de domini públic i patrimonials i als béns mobles amb un valor especial.

b) La informació econòmica relativa a la gestió del patrimoni.

Article 12

Transparència en matèria de planificació i programació

1. L'Administració ha de fer públics, en aplicació del principi de transparència, els plans i els programes anuals i pluriennals, de caràcter general o sectorial, que estableixen les directrius estratègiques de les polítiques públiques. Així mateix, s'han de publicar les auditories internes i externes d'avaluació de la qualitat dels serveis públics.

2. La informació a què fa referència l'apartat 1 ha d'incloure, com a mínim, les actuacions que s'han de dur a terme, els mitjans que s'han d'utilitzar per a executar els plans i els programes, els terminis de compliment, la memòria econòmica i els estudis i informes tècnics justificatius.

3. La informació pública a què fa referència l'apartat 1 ha d'incloure els criteris i la metodologia per a avaluar el compliment dels plans i els programes i el resultat de l'avaluació, una vegada executats.

4. L'Administració ha de fer públics el pla territorial general, els plans territorials parcials, els plans directors territorials, els plans territorials sectorials, els plans directors urbanístics, els plans d'ordenació urbanística municipal, el pla d'espais d'interès natural i els altres plans i programes que s'hagin d'elaborar en compliment d'una norma amb rang de llei i els plans que s'han de publicar amb caràcter obligatori.

5. L'Administració ha de fer públiques les modificacions dels plans i programes i la informació econòmica, geogràfica i urbanística, d'elaboració pròpia o externa, que hagi utilitzat per a elaborar-los i per a avaluar-ne l'execució.

CAPÍTOL III

Transparència en la gestió administrativa

Article 13

Transparència en la contractació pública

1. La transparència en l'àmbit dels contractes subscrits pels subjectes obligats és aplicable a tots els contractes, inclosos els patrimonials i els menors. La informació pública relativa als contractes ha d'incloure:

- a) La informació sobre les entitats i els òrgans de contractació, amb la indicació de la denominació exacta, el telèfon i les adreces postals i electròniques.
- b) La informació sobre les licitacions en tràmit, que ha de comprendre com a mínim el tipus de contracte, el seu objecte, el contingut econòmic, els plecs de clàusules administratives i les condicions d'execució.
- c) La informació sobre els contractes programats.
- d) Els contractes subscrits, amb la indicació de l'objecte, l'import de la licitació i d'adjudicació, el procediment utilitzat per a contractar i la identitat de l'adjudicatari, la durada, el nombre de licitadors, els criteris d'adjudicació, el quadre comparatiu d'ofertes i les puntuacions respectives, i també els acords i informes tècnics del procés de contractació. Aquesta informació ha d'estar actualitzada i fer referència, com a mínim, als darrers cinc anys.
- e) Les modificacions contractuals, les pròrrogues dels contractes, les licitacions anul·lades i les resolucions anticipades.
- f) Les dades del registre públic de contractes i del registre oficial de licitadors i empreses classificades.
- g) Els acords i criteris interpretatius dels òrgans consultius de contractació.
- h) Una relació anonimitzada de les preguntes i respostes més freqüents en les consultes en matèria de contractació.
- i) Les resolucions dels recursos especials, de les qüestions de nul·litat i de les resolucions judicials definitives en matèria de contractació, i també els actes de desistiment, renúncia i resolució de contractes.

2. La informació en matèria de contractació pública ha de constar en un espai diferenciat del Portal de la Transparència, configurat com una plataforma electrònica de publicitat específica en aquest àmbit.

3. L'Administració pública ha de donar publicitat d'una manera constant i actualitzada a les dades estadístiques sobre els percentatges i el volum pressupostari dels contractes adjudicats d'acord amb cadascun dels procediments establerts per la legislació de contractes del sector públic. També ha de donar publicitat al volum pressupostari contractat pels diversos adjudicataris en els darrers cinc anys.

4. En els contractes de gestió de serveis públics i de concessió d'obres públiques, s'han de fer públiques les dades següents per a facilitar-ne el coneixement als usuaris:

- a) Les condicions i obligacions assumides pels gestors amb relació a la qualitat, l'accés al servei i els requisits de prestació del servei.
- b) Els drets i els deures dels usuaris.
- c) Les facultats d'inspecció, control i sanció que pot exercir l'Administració amb relació a la prestació del servei.
- d) El procediment per a formular queixes o reclamacions.

Article 14

Transparència en els convenis de col·laboració

1. La transparència en l'àmbit dels convenis de col·laboració és aplicable a tots els convenis i encàrrecs de gestió subscrits entre els subjectes obligats i les persones privades i públiques.
2. La informació pública relativa als convenis de col·laboració ha d'incloure, com a mínim:
  - a) La relació dels convenis vigents, amb la indicació de la data, les parts que els signen, l'objecte, els drets i les obligacions de qualsevol mena que generin i el període de vigència.
  - b) Les eventuais modificacions de qualsevol dels paràmetres a què fa referència la lletra a, i la data i la forma en què s'hagin produït.
  - c) La informació relativa al compliment i l'execució dels convenis.
3. Les obligacions de publicitat establertes per aquest article s'han de fer efectives per mitjà del Registre de convenis de col·laboració i cooperació de la Generalitat, que s'ha d'integrar en el Portal de la Transparència.

Article 15

Transparència en l'activitat subvencional

1. La informació relativa a les subvencions i els ajuts públics que els subjectes obligats han de fer pública en aplicació del principi de transparència ha d'incloure:
  - a) Una relació actualitzada de les subvencions i altres ajuts que els subjectes obligats tinguin previst de convocar durant l'exercici pressupostari, amb la indicació de l'objecte o finalitat i la descripció de les condicions per a ésser-ne beneficiari.
  - b) Els objectius, a efectes d'utilitat pública o social, que pretén assolir la subvenció o l'ajut i els efectes que la mesura de foment pot produir en el mercat, si escau.
  - c) Les subvencions i els ajuts públics atorgats, amb la indicació de l'import, l'objecte i els beneficiaris. Aquesta informació ha d'incloure les subvencions i els ajuts, ha d'estar actualitzada i ha de fer referència als darrers cinc anys. També ha d'incloure les subvencions i els ajuts atorgats sense publicitat i concurrència si aquests requisits s'han exceptuat, en els casos establerts legalment. En el cas de subvencions i ajuts públics atorgats per motius de vulnerabilitat social, s'ha de preservar la identitat dels beneficiaris.
  - d) La informació relativa al control financer de les subvencions i els ajuts públics atorgats.
  - e) La justificació o retiment de comptes per part dels beneficiaris de la subvenció o ajut atorgats.
2. Les bases reguladores de la concessió de subvencions i ajuts públics que es puguin atorgar per un import superior a 10.000 euros han d'incloure l'obligació dels beneficiaris, si són persones jurídiques, de comunicar als subjectes obligats la informació relativa a les retribucions de llurs òrgans de direcció o administració, a l'efecte de fer-les públiques. En els supòsits legals en què no s'apliqui un procés de concurrència per a atorgar les subvencions o els ajuts, aquesta obligació l'ha d'incloure l'acte o el conveni corresponent.

CAPÍTOL IV

Reutilització de la informació pública

Article 16

Reutilització de la informació

1. Els subjectes obligats han de facilitar a les persones l'accés a la informació pública en format reutilitzable, per tal de millorar la transparència, generar valor a la societat i promoure la interoperabilitat entre les administracions, dins els límits establerts per la normativa sobre reutilització de la informació del sector públic.

2. La informació pública pot ésser reutilitzada amb qualsevol objectiu lícit, especialment la reproducció i divulgació per qualsevol mitjà de les dades objecte d'informació pública i la creació de productes o serveis d'informació amb valor afegit basats en aquestes dades.

Article 17

Condicions i modalitats per a reutilitzar la informació

1. La reutilització de la informació pública és lliure i no està subjecta a restriccions, llevat dels supòsits en què, per via reglamentària, se sotmeti a l'obtenció d'una llicència de reconeixement de *creative commons*, per raó de la tutela d'altres drets o béns jurídics, o a la sol·licitud prèvia de l'interessat.

2. El Portal de la Transparència ha d'especificar el tipus de reutilització aplicable a la informació que conté, i també ha d'incloure un avís legal sobre les condicions de la reutilització.

3. S'ha de garantir que en el procés de reutilització no s'altera el contingut de la informació reutilitzada ni se'n desnaturalitza el sentit, i també cal citar la font de les dades i indicar la data de la darrera actualització.

TÍTOL III

De la informació pública

CAPÍTOL I

Accés a la informació pública

Article 18

Dret d'accés a la informació pública

1. Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda.

2. L'exercici d'aquest dret no és condicionat a la concurrència d'un interès personal, no resta subjecte a motivació i no requereix la invocació de cap norma.

3. El dret d'accés a la informació pública es pot exercir a partir dels setze anys.

Article 19

Informació pública

1. El dret d'accés a la informació pública inclou qualsevol forma o suport en què aquesta informació hagi estat elaborada o en què es conservi.

2. Les administracions públiques han d'adoptar les mesures organitzatives necessàries per a garantir el compliment del dret d'accés a la informació pública, d'acord amb el que estableix aquest títol.

3. Les administracions públiques, amb la mateixa finalitat a què fa referència l'apartat 2, han d'establir un sistema de gestió de documents, informació i dades integrat que permeti la interoperativitat entre les administracions, la localització de qualsevol document o informació i la vinculació automàtica de cada

document o conjunt de dades al seu règim d'accés i publicitat.

CAPÍTOL II

Límits i accés parcial a la informació pública

Article 20

Principis generals

1. El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis.
2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia.
3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació.
4. Els límits al dret d'accés a la informació pública s'han d'aplicar d'acord amb els principis d'igualtat i d'interdicció de l'arbitrarietat.
5. El dret d'accés a la informació pública es garanteix d'acord amb el que estableix aquesta llei, i específicament per mitjà dels instruments que estableix el capítol IV d'aquest títol.

Article 21

Límits al dret d'accés a la informació pública

1. El dret d'accés a la informació pública pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a:
  - a) La seguretat pública.
  - b) La investigació o la sanció de les infraccions penals, administratives o disciplinàries.
  - c) El secret o la confidencialitat en els procediments tramitats per l'Administració pública, si el secret o la confidencialitat són establerts per una norma amb rang de llei.
  - d) El principi d'igualtat de les parts en els processos judicials o la tutela judicial efectiva.
  - e) Els drets dels menors d'edat.
  - f) La intimitat i els altres drets privats legítims.
  - g) El secret professional i els drets de propietat intel·lectual i industrial.
2. El dret d'accés a la informació pública també pot ésser denegat o restringit si la informació té la condició de protegida i així ho estableix expressament una norma amb rang de llei.
3. Té la condició de protegida, en tots els casos, la informació relativa als menors d'edat el coneixement o la divulgació de la qual pot condicionar el lliure desenvolupament de llur personalitat en el futur. L'accés a la informació pot ésser denegada en aquest supòsit, llevat que se'n pugui garantir el caràcter anònim, i sens perjudici del que estableixen els articles següents.

BAREMS DELS SUPÒSITS PRÀCTICS DE LA PROVA 1. LLOC DE TÈCNIC/A DE DISSENY I COMUNICACIÓ

Supòsit pràctic 1. Puntuació màxima de 30 punts ⁽¹⁾		
Definició de l'escapeta tècnica per a la producció audiovisual de l'esdeveniment. Fins a 10 punts	10 punts	La proposta s'estructura de manera endreçada i clara, i inclou tots els apartats següents: temps d'execució (inici-final), ubicació de les accions, mitjans audiovisuals i tècnics (pantalles, càmeres, microfonia, fotografia, connexió streaming o càmeres externes), tipus de continguts, responsable.
	5 a 9 punts	La proposta s'estructura de manera endreçada i clara, i inclou la majoria dels apartats següents: temps d'execució (inici-final), ubicació de les accions, mitjans audiovisuals i tècnics (pantalles, càmeres, microfonia, fotografia, connexió streaming o càmeres externes), tipus de continguts, responsable.
	1 a 4 punts	La proposta s'estructura de manera poc clara i només incorpora algun dels apartats següents: temps d'execució (inici-final), ubicació de les accions, mitjans audiovisuals i tècnics (pantalles, càmeres, microfonia, fotografia, connexió streaming o càmeres externes), tipus de continguts, responsable.
Definició del concepte de les jornades. Fins a 10 punts	10 punts	La proposta s'adequa a la totalitat dels objectius i valors de la institució.
	5 a 9 punts	La proposta s'adequa com a mínim al principal objectiu de la jornada i a la majoria dels valors de la institució.
	1 a 4 punts	La proposta s'adequa a algun objectiu de les jornades i valors de la institució.
Definició del contingut de l'escapeta tècnica, incorporant la definició de les diferents peces audiovisuals (gravades o en directe), les pantalles de transició i els diferents elements sonors. Fins a 10 punts	Fins a 2 punts	Adequació de la proposta als objectius de les jornades i valors de la institució 2 punts: la proposta s'adequa al públic 1 punt: la proposta no s'adequa al públic
	Fins a 2 punts	Innovació creativa i tècnica de la proposta 2 punts: incorporació d'elements creatius i tècnics a l'acte 1 punt: la proposta no s'adequa al públic
	Fins a 6 punts	Adequació del contingut als objectius de la jornada i valors de la institució 6 punts: la proposta s'adequa a la totalitat dels objectius i valors de la institució. 3-5 punts: la proposta s'adequa com a mínim al principal objectiu de la jornada i a la majoria dels valors de la institució 1-2 punts: la proposta s'adequa a algun objectiu de les jornades i valors de la institució.

⁽¹⁾ Es tindran en compte les funcions del lloc convocat i les matèries relacionades amb l'àmbit competencial del Síndic de Greuges: drets humans; igualtat efectiva entre dones i homes; defensa de drets i llibertats de les persones LGTBI en matèria de no-discriminació; transparència; accés a la informació pública i bon govern; infància i adolescència; prevenció de la tortura i d'altres tractes o penes cruels, inhumanes o degradants; resolució de conflictes, i dret públic

Supòsit pràctic 2. Puntuació màxima de 30 punts ⁽¹⁾		
Identificació dels missatges i elements clau de l'informe. Fins a 10 punts	10 punts	La proposta identifica la totalitat dels missatges i elements clau de l'informe.
	5 a 9 punts	La proposta identifica la majoria dels missatges i elements clau de l'informe.
	1 a 4 punts	La proposta identifica algun missatge i element clau de l'informe.
Jerarquitza dels missatges i dels elements claus identificats a la part 1. Fins a 10 punts	10 punts	La proposta jerarquitza la totalitat dels missatges i dels elements clau de l'informe.
	5 a 9 punts	La proposta jerarquitza la majoria dels missatges i dels elements clau de l'informe.
	1 a 4 punts	La proposta jerarquitza algun missatge i element clau de l'informe.
Proposta d'estructuració visual dels elements. Fins a 10 punts	10 punts	La proposta permet una assimilació fàcil de tots els continguts principals de l'informe i d'altres continguts.
	5 a 9 punts	La proposta permet l'assimilació fàcil de la majoria de continguts principals de l'informe i d'altres continguts.
	1 a 4 punts	La proposta permet l'assimilació d'algun contingut principal de l'informe.

⁽¹⁾ Es tindran en compte les funcions del lloc convocat i les matèries relacionades amb l'àmbit competencial del Síndic de Greuges: drets humans; igualtat efectiva entre dones i homes; defensa de drets i llibertats de les persones LGTBI en matèria de no-discriminació; transparència; accés a la informació pública i bon govern; infància i adolescència; prevenció de la tortura i d'altres tractes o penes cruels, inhumanes o degradants; resolució de conflictes, i dret públic

Supòsit pràctic 3. Puntuació màxima de 30 punts ⁽¹⁾		
<p>Definició de l'estructura bàsica del portal. Fins a 20 punts</p>	<p>1 punt/item</p>	<p>Accés informació pública-participació-integritat Agenda dels alts càrrecs, Codi ètic, Participació ciutadana</p> <p>Contractació-convenis-subvencions Relació de contractes administratius; Mesa de contractació; Acords i criteris interpretatius dels òrgans de contractació; Resolucions judicials; Encàrrecs de gestió; Convenis</p> <p>Informació jurídica Normativa del Síndic; Normes aprovades, directives, instruccions i circulars; Resolucions administratives; Informes interns; Resolucions judicials; Normativa sectorial aplicable; Normativa en elaboració; Dictàmens d'òrgans consultius</p> <p>Organització-estructura Funcions; Organització; Organigrama; Convocatòries i processos Selectius; Processos de formació i promoció; Acord de condicions de treball; Compatibilitat; Relació de llocs de treball i plantilla; Alliberament sindical</p> <p>Planificació serveis-avaluació Seu electrònica; Catàleg de procediments i de serveis; Carta de serveis; Informes i resolucions; Enquesta de satisfacció; Auditories d'avaluació de la qualitat; Planificació</p>
<p>Característiques que hauria de tenir la documentació continguda en el portal, d'acord amb la normativa aplicable. Fins a 10 punts</p>	<p>Fins a 4 punts</p>	Actualitzada constant i permanent: ha de contenir la data de la darrera i propera actualització
	<p>Fins a 2 punts</p>	Accessible i comprensible
	<p>Fins a 2 punts</p>	Endreçada cronològicament
	<p>Fins a 2 punts</p>	Reutilitzable

⁽¹⁾ Es tindran en compte les funcions del lloc convocat i les matèries relacionades amb l'àmbit competencial del Síndic de Greuges: drets humans; igualtat efectiva entre dones i homes; defensa de drets i llibertats de les persones LGTBI en matèria de no-discriminació; transparència; accés a la informació pública i bon govern; infància i adolescència; prevenció de la tortura i d'altres tractes o penes cruels, inhumanes o degradants; resolució de conflictes, i dret públic